

3. RAZREDI



Kriteriji vrednovanja

učiteljice: Ana Šulentić, Ana Kubin Jodanović, Sanja Jurić, Ivanka Derežić



Prijedlog postotne skale za ocjenjivanje pisanih provjera

POSTOTAK	Ocjena
0 % – 49 %	nedovoljan (1)
50 % - 61 %	dovoljan (2)
62 % - 77 %	dobar (3)
78% - 89 %	vrlo dobar (4)
90% - 100 %	odličan (5)

Vrednovanje prepisivanja teksta (prema Rosandić):

broj grešaka	ocjena
bez greške	odličan (5)
1 greška	vrlo dobar (4)
2 greške	dobar (3)
3 greške	dovoljan (2)

Vrednovanje diktata (prema Rosandić):

broj grešaka	ocjena
bez greške i 1 greška	odličan (5)
2 ortografske i do 2 interpunkcijske greške ili 1 ortografska i 3 interpunkcijske greške	vrlo dobar (4)
do 5 ortografskih i do 3 interpunkcijske greške ili 4 ortografske i do 4 interpunkcijske greške	dobar (3)
ne više od 10 grešaka (do 7 ortografskih)	dovoljan (2)

NASTAVNI PREDMET: HRVATSKI JEZIK

Sastavnice vrednovanja u predmetu Hrvatski jezik su:

- ✓ *hrvatski jezik i komunikacija*
- ✓ *književnost i stvaralaštvo*
- ✓ *kultura i mediji.*

Sadržaj vrednovanja u nastavnom predmetu su:

- *razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)*
- *rješavanje zadataka pisane provjere znanja*
- *rješavanje problemskih zadataka*
- *tumačenje grafičkih organizatora znanja i/ili tablično/grafički prikazanih rezultata znanstvenih istraživanja*
- *izvedba pokusa ili istraživanja prema pisanom protokolu*
- *obrazloženje izvedenog pokusa ili istraživanja*
- *izrada izvješća o provedenom istraživanju prema unaprijed utvrđenim kriterijima*
- *izrada konceptualnih i/ili umnih mapa, križaljki, pitalica, rebusa, kvizova, stripova, infografika prema unaprijed utvrđenim kriterijima*
- *pisanje sastavka na određenu temu prema unaprijed zadanim smjernicama i utvrđenim kriterijima*
- *izrada plakata, prezentacija, seminara prema unaprijed utvrđenim kriterijima.*

Oblici vrednovanja naučenog su:

- *usmene provjere, pisane provjere zadatcima zatvorenoga i /ili otvorenog tipa;*
- *predstavljanja ili izvedbe: govorni i razgovorni oblici,*
- *praktični radovi, projekti; učeničke mape i sl.*

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Hrvatski jezik.

SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA: HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

ISHOD: OŠ HJ A.3.1. Učenik razgovara i govori tekstove jednostavne strukture.

RAZRADA ISHODA	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Razlikuje svakodnevne komunikacijske situacije.	Uz stalno navođenje i upute razlikuje samo osnovne svakodnevne komunikacijske situacije.	Razlikuje samo poznate komunikacijske situacije, ne osjeća se slobodno u nepoznatim situacijama te u takvima traži pomoć.	Uz manje i kraće upute razlikuje svakodnevne komunikacijske situacije.	Samostalno i samouvjereno razlikuje svakodnevne situacije te svoj nastup prilagođava određenoj situaciji.
Govori kraći tekst prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak.	Prema predlošku te uz pomoć, pitanja i podsjećanje sasvim/djelomično prepričava/govori kraći poznati i nekoliko puta uvježbani tekst prema pojednostavljenoj strukturu, služeći se jednostavnim rečenicama.	Djelomično govori kraći tekst prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak, s tim da ga je potrebno navoditi i poticati. Teže shvaća strukturu.	Većinom uspješno i uz kratka navođenja govori kraći tekst prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak.	Uspješno i bez pomoći govori kraći tekst prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak.
Pripovijeda događaje nižući ih kronološki.	Djelomično pripovijeda događaje nepreciznim i nepotpunim kronološkim slijedom uz stalno navođenje.	Uz navođenje i povremeni poticaj pripovijeda događaje	Pripovijeda događaje kronološki ih nižući te slijedeći smisao cjeline uz manje ispravke.	Razvrstava događaje kronološki te ih samostalno reda pravilnim redoslijedom u jasnu i logičku cjelinu.

		kronološkim slijedom, ali sam teško uočava kronološki slijed.		
Služi se novim riječima u skladu s komunikacijskom situacijom i temom.	Slabo se služi novim riječima u skladu s komunikacijskom situacijom i temom, djelomično upotrijebi neke nove riječi u skladu s temom ukoliko ima predložak. Rijetko bogati rječnik u govoru.	Služi se samo nekim novim riječima, već uvježbanim i naučenim, to jest višestruko ponavljanim, u skladu s temom.	Čineći manje, nezamjetne pogreške, služi se novim riječima u skladu s komunikacijskom situacijom i temom.	Lako i sigurno se služi novim riječima u skladu s komunikacijskom situacijom i temom.
U govornim situacijama samostalno prilagođava ton, intonaciju i stil.	Ponavljajući za modelom djelomično prilagođava u govornim situacijama o ton, intonaciju i stil.	Prepoznaje, ali ne primjenjuje uvijek niti prilagođava samostalno ton, stil i intonaciju. Tek uz navođenje relativno uspješno prilagodi stil, ton i intonaciju.	Većinom samostalno prilagođava ton, intonaciju i stil u govornim situacijama.	U samostalnom govornom nastupu, kao i govornim situacijama, razlikuje i primjenjuje stil, intonaciju i ton (upitne, usklične, izjavne rečenice, upravni govor u tekstu, stil u priči ili pjesmi lako prepoznaje, jednako u govoru i književnim tekstovima).
Točno izgovara ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i.	Teže razlikuje glasove č/ć/dž/đ/ije/je i u oglednim i čestim riječima zbog nedovoljnog bogaćenja rječnika. Isključivo uz nekoliko ponavljanja za modelom	Ponavljajući za modelom uspješno izgovara ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga	Izgovara ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i ponekad griješeći u nekim izgovorima.	Točno, pravilno i razgovijetno izgovara ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i, ali i nove riječi s kojima se prvi put susreće.

	uspješno reproducira poznate i česte riječi.	rječnika u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i.		
Pažljivo i uljudno sluša sugovornika ne prekidajući ga u govorenju.			Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.	
ISHOD: OŠ HJ A.3.2. Učenik sluša tekst i prepričava sadržaj poslušanoga teksta.				
RAZRADA ISHODA	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Sluša tekst prema zadanim smjernicama: unaprijed zadana pitanja i upute.	Izrazito nestalne pažnje pri slušanju te je potrebno ponavljati zadana pitanja nakon slušanja, ili više puta ponoviti smjernice i tražiti od učenika da ih sam ponovi.	Uz povremeno nestalnu pažnju sluša tekst prema zadanim smjernicama, ali je pitanja potrebno ponoviti.	Uspješno sluša tekst prema zadanim smjernicama, ponekad je pažnja pomalo nestalna, ali pamti upute i pitanja pri slušanju.	S aktivnom pažnjom sluša tekst, pamti pitanja i upute te na njih točno i s lakoćom odgovara, što ukazuje na aktivno slušanje i pretvorbu slušanog u razumijevanje i povratne informacije.
Odgovara na pitanja o poslušanome tekstu.	Kratko i nepotpuno potpuno odgovara na pitanja o slušanome tekstu.	Odgovara na pitanja o slušanome tekstu uz stalno navođenje kratkim rečenicama.	Točno odgovara na pitanja o slušanome tekstu.	Samostalno i potpuno odgovara na pitanja o slušanome tekstu.
Postavlja pitanja o poslušanome tekstu.	Postavlja pitanja o slušanome tekstu prema predlošku, a ne samostalno; sluša i razumije jasnu i kratku uputu i postupa prema uputi uz navođenje i korak po korak.	Postavlja jednostavna pitanja o slušanome tekstu; sluša i razumije jednostavniju uputu i postupa prema njoj.	Postavlja pitanja o slušanome tekstu; sluša i razumije uputu i postupa prema uputi.	Inicira postavljanje pitanja o slušanome tekstu te ih produbljuje; sluša i razumije uputu i postupa prema uputi brzo i točno.

Prepričava poslušani tekst.	Samostalno ne prepričava slušani tekst, tek nakon nekoliko primjera suučenika, uz navođenje, djelomično prepričava poslušani tekst.	Uz stalnu pomoć prepričava poslušani tekst.	Prepričava poslušani tekst uz poneka navođenja.	Samostalno i bez greške prepričava slušani tekst.
Izdvaja nepoznate riječi, pretpostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta i upotrebljava ih.	Izdvaja nepoznate riječi ali i veći broj poznatih uvrštava pod nepoznate zbog siromašnog vokabulara. Ne pretpostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta i ne upotrebljava ih samostalno, tek uz poticaj.	Izdvaja nepoznate riječi, ali ne pretpostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta, tek ih nakon pojašnjenja upotrebljava.	U većoj mjeri izdvaja nepoznate riječi, pretpostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta i upotrebljava ih uz manja navođenja.	Izdvaja nepoznate riječi, pretpostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta i upotrebljava ih ii samostalno traži značenje u rječniku ili putem digitalne tehnologije.
Izražava mišljenje o poslušanome tekstu.	Izražava mišljenje o poslušanome tekstu kratkim riječima, neprimjerenim standardnom književnom jeziku (super, dobro, lijepo).	Izražava mišljenje o slušanom tekstu često ponavljajući tuđa mišljenja, samostalno izražavanje mišljenja često izostaje.	Uspješno izražava mišljenje o poslušanome tekstu.	Slobodno i bez ikakvog navođenja izražava argumentira stavove o poslušanome tekstu.
Razumije ulogu i korisnost slušanja.	Slabo razumije ulogu i korisnost slušanja, ne shvaća primjenjivost i korisnost zadanoga zadatka.	Djelomično razumije ulogu i korisnost slušanja.	U većoj mjeri razumije ulogu i korisnost slušanja.	U potpunosti razumije ulogu i korisnost slušanja.
ISHOD: OŠ HJ A.3.3. Učenik čita tekst i pronalazi važne podatke u tekstu.				
RAZRADA ISHODA	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN

Uočava grafičku strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije, rubrike.	Djelomično prepoznaje strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije.	Prepoznaje grafičku strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije.	Uočava grafičku strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije, rubrike, uz potpitanja ih objašnjava.	Uočava i samostalno iznosi grafičku strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije, rubrike.
Odgovara na pitanja o pročitaneome tekstu.	Kratko i nepotpuno odgovara na jednostavna pitanja o pročitaneome tekstu.	Uz poticaj i potpitanja odgovara na pitanja o pročitaneome tekstu.	Uspješno odgovara na pitanja o pročitaneome tekstu.	Točno i bez greške, potpunim rečenicama odgovara na pitanja o pročitaneome tekstu.
Postavlja pitanja o pročitaneome tekstu.	Isključivo uz predložak postavlja jednostavna pitanja o pročitaneome tekstu.	Postavlja pitanja o pročitaneome tekstu uz jasne smjernice (mjesto i vrijeme radnje i likovi, ali teže postavlja pitanja kritičkog promišljanja i uzročno-posljedičnih veza.	Samostalno postavlja pitanja o pročitaneome tekstu, ali je potrebno gramatički neka pitanja ispraviti.	Bez predloška postavlja pitanja o pročitaneome tekstu, s tim da su postavljena pitanja pravilno strukturirana i skladu s književnim standardnim jezikom.
Pronalazi važne podatke u tekstu.	Teže pronalazi važne podatke u tekstu, upute za to moraju biti jasne i jednostavne.	Uz detaljne upute pronalazi važne podatke u tekstu.	U većoj mjeri pronalazi važne podatke u tekstu.	Uspješno i lako pronalazi važne podatke u tekstu.

Pronalazi i objašnjava podatke u grafičkim prikazima.	Prepoznaje jednostavne podatke u grafičkim prikazima prema zadanom primjeru/predlošku.	Prepoznaje podatke u grafičkim prikazima, ali ih samostalno ne objašnjava.	Pronalazi podatke u grafičkim prikazima i objašnjava ih uz dodatni poticaj.	Pronalazi i objašnjava podatke u grafičkim prikazima.
Pojašnjava i popravlja razumijevanje pročitano­ga teksta čitajući ponovo tekst.	I nakon ponovnog čitanja, teže popravlja razumijevanje pročitano­ga teksta.	Uz upute popravlja razumijevanje pročitano­ga teksta čitajući ponovo tekst, ali uz navođenje ili slijeđenje uputa.	Popravlja razumijevanje pročitano­ga teksta čitajući ponovo tekst.	Pojašnjava i popravlja razumijevanje pročitano­ga teksta čitajući ponovo tekst, uočava eventualne greške i propuste te ih ispravlja.
Sažima (traži glavne misli) i prepričava tekst.	Ne sažima samostalno glavne misli, a tekst prepričava uz zadane natuknice i smjernice, često nabrajajući događaje, sve u jednoj rečenici.	Prepričava tekst prema smjericama, ali glavne misli teže samostalno uočava i sažima.	Sažima (traži glavne misli) i prepričava tekst. U prepričavanju potrebno više paziti na intonaciju i slaganje rečenica.	Pravilno i točno sažima (traži glavne misli) i prepričava tekst sažeto i jasno.
Prepoznaje nepoznate riječi i pronalazi njezino značenje na temelju sadržaja teksta i u rječniku.	Prepoznaje nepoznate riječi i pronalazi njezino značenje u rječniku uz pomoć i upute kako se snalaziti u rječniku, ili uz pomoć suučenika.	Prepoznaje nepoznate riječi i pronalazi njezino značenje u rječniku.	Prepoznaje i razlikuje nepoznate riječi i pronalazi njezino značenje na temelju sadržaja teksta i u rječniku.	Prepoznaje i objašnjava nepoznate riječi te pronalazi njihova značenja na temelju sadržaja teksta i u rječniku. Pomaže u tome i suučenicima.
ISHOD: OŠ HJ A.3.4. Učenik piše vođenim pisanjem jednostavne tekstove u skladu s temom.				
RAZRADA ISHODA	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Piše jednostavne tekstove prema zadanoj	Piše jednostavne tekstove prema zadanoj temi uz jasne i	Piše jednostavne tekstove prema	Piše jednostavne tekstove prema zadanoj ili slobodno odabranoj temi uz poticaj ili manje	Piše jednostavne tekstove prema zadanoj ili slobodno

ili slobodno odabranoj temi.	jednostavne upute i pojednostavljene zadatke.	zadanoj ili slobodno odabranoj temi uz zadane smjernice i upute.	greške (nabrajanje ili korištenje istih riječi pri početku većine rečenica).	odabranoj temi, kreativno i gramatički i pravopisno pravilno.
Piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem, zamišljanjem, predočavanjem).	Uz stalnu pomoć i opetovane greške piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem, ali ne i zamišljanjem i predočavanjem).	Povremeno piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem te ponekad zamišljanjem uz dodatna pojašnjenja).	Većinom samostalno i gotovo bez pomoći piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem i zamišljanjem)	Samostalno i bez traženja pomoći piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem, zamišljanjem, predočavanjem).
Piše vođenim pisanjem pisani sastavak prepoznatljive trodjelne strukture (uvod, glavni dio, završetak).	Prema zadanom predlošku i uz stalna ispravljanja i nadgledanja piše vođenim pisanjem pisani sastavak prepoznatljive trodjelne strukture (uvod, glavni dio, završetak).	Uz dobro razrađen plan pisanja i odgovarajuću povratnu informaciju od učitelja piše vođenim pisanjem pisani sastavak prepoznatljive	Piše vođenim pisanjem pisani sastavak prepoznatljive trodjelne strukture (uvod, glavni dio, završetak) uglavnom samostalno i točno, uz manje greške u strukturi.	U potpunosti piše vođenim pisanjem pisani sastavak prepoznatljive trodjelne strukture (uvod, glavni dio, završetak) točno i pravilno.

		trodjelne strukture (uvod, glavni dio, završetak).		
Piše različite kratke tekstove: čestitka, kratka e-poruka, pisani sastavak.	Isključivo uz predložak ili dobro sastavljen plan/koncept piše kratak tekst (sastavak).	Piše samo neke kratke tekstove: čestitka/pisani sastavak uz dodatna pojašnjenja.	Piše različite kratke tekstove: čestitka i/ili pisani sastavak.	Uspješno piše različite kratke tekstove: čestitka, kratka e-poruka, pisani sastavak.
Provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju.	Samostalno prilično teško provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju. Razina znanja ne omogućuje primjenu istog jer je izrazito slaba razina znanja.	Pokušava provjeriti pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju, ali djelomična uspješnost se postiže čineći navedeno prema zadanom predlošku ili primjeru ostalih suučenika.	Provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju uz zadane smjernice od strane učitelja.	Provjerava i ispravlja u okviru svog znanja i vladanja sadržajima pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju, ali isto tako prepoznaje i razlikuje te pojašnjava određene greške u čitanju i pisanju kod suučenika.
Piše ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvećanice, zanimanja).	Prepisuje ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvećanice, zanimanja), ali i u prijepisu često griješi.	Uglavnom piše ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, ć, dž,	Većinom točno i pravilno piše ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvećanice, zanimanja).	Aktivno i svakodnevno te s lakoćom piše ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvećanice, zanimanja).

	Umanjenice i uvećanice rijetko izvodi samostalno i pravilno.	đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvećanice, zanimanja), ali dosta često ne razlikuje glasove č i ć, ili dž i đ te ije i je. Prijepisi umanjena i uvećanica su uspješni, ali u samostalnom izvođenju istih prilično griješi.		
Piše veliko početno slovo: imena ulica, trgova, naseljenih mjesta, voda i gora, ustanova u užem okružju; imena knjiga i novina.	Ponavlja greške u pisanju velikoga slova što pokazuje nedovoljnu usvojenost pravila i primjenu istoga (neshvaćanje) u pisanju velikog početnog slova.	Povremeno točno piše veliko početno slovo zbog nedovoljne uvježbanosti ili poimanja pravila o pisanju velikog slova.	Uz poneke greške, koje pri ukazivanju na njih uklanja, piše veliko početno slovo.	Razumije pravila i točno ih primjenjuje u pisanju velikog početnog slova.
Primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena.	Uglavnom ne primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena, uz navođenje ih piše djelomično uspješno.	Prepoznaje i ponekad točno primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena, ali je potrebno ispravljanje i	Prema poznatim primjerima primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena.	Slobodno i jasno primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena. Usvojena znanja primjenjuje na nova i samostalno ih produbljuje.

		ponavljanje pravila i uputa.		
Piše dvotočku i zarez u nabrajanju.	Povremeno piše dvotočku i zarez u nabrajanju, ali ih često nepravilno koristi.	Relativno uspješno uz dobro pojašnjen zadatak i slijedeći primjer piše dvotočku i zarez u nabrajanju.	Uz povremene greške piše dvotočku i zarez u nabrajanju.	Točno i pravilno te bez greške piše dvotočku i zarez u nabrajanju.
ISHOD: OŠ HJ A.3.5. Učenik oblikuje tekst služeći se imenicama, glagolima i pridjevima, uvažavajući gramatička i pravopisna pravila.				
RAZRADA ISHODA	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Uočava glagolsku radnju, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima.	Djelomično prepoznaje neku od glagolskih radnji, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima.	Prepoznaje neku od glagolskih radnji, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima.	Uočava glagolsku radnju, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima.	Uočava i razlikuje glagolsku radnju, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima i daje svoje primjere.
Piše pridjeve uz imenice da bi stvorio življu i potpuniju sliku.	Samo prema predlošku prepisuje iz primjera pridjeve uz zadane imenice kako bi izvršio zadatak, ali ne i da bi stvorio življu i potpuniju sliku.	Prema uputama i metodom razvrstavanja piše pridjeve uz imenice da bi ostvario zadatak, ali ne i da bi stvorio življu i potpuniju sliku.	Piše pridjeve uz imenice da bi stvorio življu i potpuniju sliku uz povremeno pojašnjenje zadatka.	Piše pridjeve uz imenice da bi stvorio življu i potpuniju sliku, samostalno ih smišlja i pridaje imenicama.

Prepoznaje glagole i pridjeve na oglednim primjerima.	Djelomično prepoznaje glagole i pridjeve na oglednim primjerima.	Prepoznaje glagole i pridjeve na oglednim primjerima.	Prepoznaje i razlikuje glagole i pridjeve na zadanim primjerima,	Prepoznaje, razlikuje i objašnjava glagole i pridjeve na svim zadanim primjerima.
Prepoznaje ogledne i česte umanjenice i uvećanice.	Djelomično prepoznaje ogledne i česte umanjenice i uvećanice.	Prepoznaje ogledne i česte umanjenice i uvećanice.	Prepoznaje i razlikuje umanjenice i uvećanice u tekstu.	Prepoznaje, razlikuje i objašnjava sve umanjenice i uvećanice u tekstu.
Razlikuje jesnu i niječnu rečenicu.	Djelomično prepoznaje jesnu i niječnu rečenicu.	Prepoznaje jesnu i niječnu rečenicu.	Prepoznaje i razlikuje jesnu i niječnu rečenicu.	Razlikuje i objašnjava jesnu i niječnu rečenicu.

ISHOD: OŠ HJ A.3.6. Učenik razlikuje uporabu zavičajnoga govora i hrvatskoga standardnog jezika s obzirom na komunikacijsku situaciju.

RAZRADA ISHODA	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Uočava uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom.	Prepoznaje uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma (poznate primjere) ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom (poznata komunikacija i poznate fraze/izrazi).	Prepoznaje uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom ukoliko su poznati ili daje primjer.	Uočava uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom.	Prepoznaje, uočava i pojašnjava uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom.

Istražuje u mjesnim knjižnicama i zavičajnim muzejima tekstove vezane uz jezični identitet i baštinu.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.		
Prepoznaje povijesne jezične dokumente i spomenike kao kulturnu baštinu mjesta/zavičaja.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.		
SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA PREMA KURIKULARNIM DOKUMENTIMA: KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO			
ISHOD: OŠ HJ B.3.1. Učenik povezuje sadržaj i temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.			
RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Iskazuje misli i osjećaje nakon čitanja književnoga teksta.	Uz poticaj kratkim rečenicama iskazuje misli i osjećaje nakon čitanja književnoga teksta.	Iskazuje misli i osjećaje nakon čitanja književnoga teksta.	Iskazuje misli i osjećaje nakon čitanja književnoga teksta koristeći se bogatim rječnikom i složenijim rečenicama.
Prepoznaje temu književnoga teksta.	Prepoznaje temu književnoga teksta.	Prepoznaje i uz manju pomoć određuje temu književnoga teksta.	Prepoznaje i samostalno određuje temu književnoga teksta.
Povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.	Uz primjere ili pojašnjena i dodatna pitanja povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.	U većoj mjeri povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.	Uspješno povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.
Navodi sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva.	Povremeno, slijedeći primjer, navodi sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva.	Navodi sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva.	Navodi i dovodi u vezu sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva.
Uspoređuje misli i osjećaje nakon čitanja teksta sa zapažanjima ostalih učenika.	Uspoređuje misli i osjećaje nakon čitanja teksta sa zapažanjima ostalih učenika uz jasne upute prije izvođenja zadatka.	Uspoređuje misli i osjećaje nakon čitanja teksta sa zapažanjima ostalih učenika uz manja pojašnjenja.	Uspješno i bez pomoći uspoređuje misli i osjećaje nakon čitanja teksta sa zapažanjima ostalih učenika.
Prepoznaje etičke vrijednosti teksta.	Prepoznaje etičke vrijednosti teksta.	Prepoznaje i uspoređuje etičke vrijednosti teksta.	Prepoznaje, razlikuje i objašnjava etičke vrijednosti teksta.
ISHOD: OŠ HJ B.3.2. Učenik čita književni tekst i uočava pojedinosti književnoga jezika.			
RAZRADA ISHODA	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR
			ODLIČAN

Prepoznaje i izdvaja temu književnoga teksta.	Teže samostalno prepoznaje temu književnoga teksta, tek uz navođenje i pomoć.	Prepoznaje temu književnoga teksta, ali ju teže samostalno izdvaja.	Prepoznaje i izdvaja temu književnoga teksta uz manje nadopune ili preoblikovanja u gramatički pravilnu rečenicu.	Prepoznaje i izdvaja temu književnoga teksta ili stvara samostalni izraz za zadanu temu.
Prepoznaje redosljed događaja.	Uz pomoć djelomično prepoznaje redosljed događaja.	Prepoznaje redosljed događaja uz dodatna navođenja.	Prepoznaje redosljed događaja i izdvaja ga i nabraja.	Prepoznaje, izdvaja i nabraja redosljed događaja te samostalno formira rečenice.
Povezuje likove s mjestom i vremenom radnje.	Uz dodatna pitanja ili primjer povremeno povezuje likove s mjestom ili vremenom radnje.	Uz pomoć povezuje likove s mjestom i vremenom radnje.	U većoj mjeri samostalno i uspješno povezuje likove s mjestom i vremenom radnje	Samostalno i bez pomoći povezuje likove s mjestom i vremenom radnje.
Opisuje likove prema izgledu, ponašanju i govoru.	Isključivo uz pomoć opisuje likove prema izgledu i povremeno ponašanju.	Opisuje likove prema izgledu i ponašanju, ali pokazuje potrebu za pomoći u tome ili traži ponavljanje uputa.	Opisuje likove prema izgledu, ponašanju i govoru.	Opisuje likove prema izgledu, ponašanju i govoru te ih dovodi u vezu s ostalim likovima i radi usporedbe.
Uočava ritam, rimu i usporedbu u poeziji za djecu.	Prepoznaje ritam u poeziji za djecu.	Prepoznaje ritam i rimu, ali ne i usporedbu u poeziji za djecu.	Uočava ritam i rimu u poeziji za djecu, ali Usporedbu je potrebno dodatno pojasniti ili prikazati primjer ili pobliže odrediti pitanjem (S čime pjesnik uspoređuje...?)	Samostalno i bez dodatnog pojašnjenja uočava ritam, rimu i usporedbu u poeziji za djecu.
Uočava ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi.	Prepoznaje ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi ukoliko se na to ukaže to jest ukoliko se grafički prikaže i	Prepoznaje ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi ukoliko se na to ukaže.	Uočava ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi.	Uočava ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi te objašnjava njihovu uporabu (naglašavanja određenom dijela pjesme).

	ukaže na riječi koje se ponavljaju.			
Uočava pjesničke slike.	Prepoznaje uočljive pjesničke slike ukoliko se na to ukaže.	Prepoznaje pjesničke slike, ali ih samostalno ne razlikuje po vrsti, tek uz primjer i pojašnjenja.	Uočava pjesničke slike.	Uočava i razlikuje pjesničke slike te ih razvrstava.
Uočava emocionalnost i slikovitost teksta.	Teže uočava slikovitost teksta.	Djelomično uočava slikovitost teksta.	Uočava slikovitost teksta.	Uočava emocionalnost i slikovitost teksta.
Uočava posebnost poetskog izraza: slikovitost, zvučnost i ritmičnost.	Djelomično prepoznaje ritmičnost poetskog izraza.	Prepoznaje ritmičnost poetskog izraza.	Uočava posebnost poetskog izraza: slikovitost, zvučnost i ritmičnost na zadanom primjeru i uz potpitanja.	Uočava posebnost poetskog izraza: slikovitost, zvučnost i ritmičnost.

ISHOD: OŠ HJ B.3.3 Učenik čita prema vlastitome interesu te razlikuje vrste knjiga za djecu.

RAZRADA ISHODA	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Razlikuje slikovnicu, zbirku pjesama, zbirku priča, dječji roman, basnu, igrokaz.	Prepoznaje slikovnicu i zbirku pjesama. Zbirku priča, dječji roman, basnu i igrokaz prepoznaje uz dodatna pojašnjenja i upute.	Razlikuje slikovnicu od zbirke pjesama, ali teže razlikuje zbirku priča, dječji roman, basnu i igrokaz.	Razlikuje slikovnicu, zbirku pjesama, zbirku priča, dječji roman, basnu, igrokaz.	Razlikuje i razvrstava slikovnicu, zbirku pjesama, zbirku priča, dječji roman, basnu, igrokaz.

Razvija čitateljske navike kontinuiranim čitanjem i motivacijom za čitanjem različitih žanrova.

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Izrađuje popis pročitanih knjiga.

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Objašnjava razloge vlastitoga izbora knjiga za čitanje.

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Preporučuje ostalim učenicima knjige koje je pročitao i koje su mu bile zanimljive.

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Sudjeluje u radionicama za poticanje čitanja u školskoj knjižnici.

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

ISHOD: OŠ HJ B.3.4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.

RAZRADA ISHODA	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
----------------	----------	-------	------------	---------

Koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.	Djelomično i uz pomoć se koristi aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima (koji su prilično siromašni) radi oblikovanja uradaka.	Povremeno se koristi aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost.	Koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost i originalnost.	Uspješno se i samostalno koristi jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.
Istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska.	Rijetko istražuje i eksperimentira na temi koja mu je bliska.	Povremeno uz poticaj istražuje i eksperimentira na temi koja mu je bliska.	Istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska uz unaprijed osigurane materijale i vođenje kroz istraživanje.	Istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska.
Stvara različite individualne uratke: stvara na dijalektu/mjesnom govoru, piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu, stvara novinsku stranicu, piše pismo podrške, crta naslovnicu knjige, crta plakat, crta strip.	Uz pomoć i predložak piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu i crta strip.	Prema predlošku stvara neke od individualnih uradaka:, piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu, piše pismo podrške, crta naslovnicu knjige, crta plakat, crta strip.	Stvara neke od individualnih uradaka:, piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu, piše pismo podrške, crta naslovnicu knjige, crta plakat, crta strip.	Stvara različite individualne uratke: stvara na dijalektu/mjesnom govoru, piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu, stvara novinsku stranicu, piše pismo podrške, crta naslovnicu knjige, crta plakat, crta strip.

Razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo.

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA PREMA KURIKULARNIM DOKUMENTIMA: KULTURA I MEDIJI

ISHOD: OŠ HJ C.3.1. Učenik pronalazi podatke koristeći se različitim izvorima primjerenima dobi učenika.

RAZRADA ISHODA	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Prepoznaje različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu te na obrazovnim mrežnim stranicama.	Teže samostalno prepoznaje različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu, ali uz više ponavljanja ih pravilno razvrstava.	Prepoznaje različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu.	Prepoznaje i razlikuje različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu te na obrazovnim mrežnim stranicama.	Prepoznaje, razlikuje i koristi različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu te na obrazovnim mrežnim stranicama.
Pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenih dobi.	Rijetko pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenih dobi.	Pronalazi podatke iz različitih izvora primjerenih dobi.	Pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenih dobi.	Pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenih dobi te daje primjere uporabe.
Izdvaja važne podatke iz teksta i razvrstava ih prema uputi, te prenosi tekst u druge oblike ili medije.	Prema zadanom primjeru izdvaja važne podatke iz teksta i razvrstava ih prema uputi.	Izdvaja važne podatke iz teksta i razvrstava ih prema uputi.	Uz dodatna pojašnjenja izdvaja važne podatke iz teksta i razvrstava ih prema uputi, te prenosi tekst u druge oblike ili medije.	Izdvaja važne podatke iz teksta i razvrstava ih prema uputi, te prenosi tekst u druge oblike ili medije.

ISHOD: OŠ HJ C.3.2. Učenik razlikuje tiskane publikacije primjerene dobi i interesima.

RAZRADA ISHODA	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Razlikuje knjige, udžbenike, časopise, plakate, strip, brošure, reklamne letke.	Prepoznaje knjige, udžbenike, časopise i plakate.	Prepoznaje i povremeno razlikuje knjige, udžbenike, časopise, plakate, strip, i reklamne letke.	Razlikuje knjige, udžbenike, časopise, plakate, strip, brošure, reklamne letke.	Razlikuje i razvrstava knjige, udžbenike, časopise, plakate, strip, brošure, reklamne letke.

RAZRADA ISHODA:
Samostalno i redovito čita tekstove u književnim i zabavno-obrazovnim časopisima za djecu i iskazuje mišljenje o njima.

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

RAZRADA ISHODA:
Čita stripove i razlikuje ih od ostalih tiskanih medijskih tekstova.

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

RAZRADA ISHODA:

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Stvara kroz igru vlastite uratke potaknute određenim medijskim sadržajem.	
ISHOD: OŠ HJ C.3.3. Učenik razlikuje kulturne događaje koje posjećuje i iskazuje svoje mišljenje o njima.	
RAZRADA ISHODA	ODLIČAN
Posjećuje kulturne događaje i sudjeluje u njima.	Ostvarivanje navedenih ishoda vrednuje se ocjenom „odličan“ dok se djelomično ostvarivanje ili pak neostvarivanje ne vrednuje brojčanom ocjenom već se prati putem bilješki te se učenika potiče na njihovo ostvarivanje.
Iskazuje svoje mišljenje o kulturnome događaju (atmosfera, raspoloženju).	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.
Razgovara s ostalim učenicima nakon kulturnoga događaja.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.
Izdvaja što mu se sviđa ili ne sviđa u vezi s kulturnim događajem.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.
Izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, slikom, govorom ili kratkim tekstom.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

NASTAVNI PREDMET: LIKOVNA KULTURA

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 3. razredu osnovne škole organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

Zadane teme:

- **Slika, igra, priča:** učenik istražuje različite odnose između slike i priče proizašle iz osobnih doživljaja. Kao poticaj koristi igru, umjetnička djela, literarne i glazbene predloške (ispričati priču kombinacijama boja, kontrasta, ritma itd.).
- **Vidljivo-nevidljivo:** učenik koristi likovnu ili vizualnu umjetnost kao mogućnost interpretacije vidljivoga (svijeta koji ga okružuje) i izražavanja nevidljivoga (unutarnjega svijeta osjećaja, misli i stavova).
- **Priroda i oblik:** učenik istražuje prirodu različitim osjetilima (vizualni opažaj, taktilni i prostorni doživljaj: uočavanje detalja, boja, površina, odnosa veličina i oblika, ritma, građe oblika itd.).
- **Prostor u kojem boravim:** učenik istražuje povezanost oblikovanja prostora u kojem svakodnevno boravi s kvalitetom vlastitog života (namjena, veličina, boja, oblik, granice prostora itd.).

Izborne teme:

- **Zajedno smo različiti:** učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji i zajednici te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.
- **Umjetnost i zajednica:** učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

A.3.1. Obvezni likovni pojmovi:

Obvezni likovni pojmovi:

- **Značenje crta:** obrise i gradbene crte.
- **Boja:** Tonsko stupnjevanje. Tonsko i kolorističko izražavanje. Komplementarni kontrast.
- **Ploha:** otisak, matrica, pozitiv – negativ; različite vrste površina (umjetnička djela i okolina).
- **Crtačka, slikarska i plastička tekstura.**
- **Masa i prostor:** različiti odnosi mase i prostora; reljef.

- *Omjer veličina likova i masa; ravnoteža (simetrija i asimetrija).*

Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:

- *osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)*
- *sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja*
- *sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).*

A.3.2. Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- ✓ *Crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš.*
- ✓ *Slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa.*
- ✓ *Prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mâché).*
- ✓ *Grafički: monotipija, kartonski tisak.*

Razina usvojenosti odnosi se na konkretnu demonstraciju na nastavi te se može i ne mora sumativno vrednovati.

Vrednovanje naučenoga

Vrednovanje se naučenoga provodi u skladu s ostvarenošću odgojno-obrazovnih ishoda raspoređenih u tri domene.

*Domena **Stvaralaštvo i produktivnost** polazište je i poveznica svih odgojno-obrazovnih ishoda te iz nje proizlaze dva elementa vrednovanja:*

- *stvaralaštvo (stvaralački proces) i*

- produktivnost (likovni i vizualni izraz: realizacija ideje u formi, materijalu i mediju).

Vrednovanje ishoda iz te domene predstavlja težište procjene postignuća učenika dok se vrednovanje realizacije ishoda iz drugih domena nadovezuje na nju.

Odgojno obrazovni ishodi domena **Doživljaj i kritički stav** te **Umjetnost u kontekstu** vrednuju se zajedno. U prvoj i drugoj godini učenja veća se važnost u vrednovanju elementa kritičko mišljenje i kontekst daje doživljaju, a od trećeg do osmog razreda razvoju kritičkoga mišljenja i povezivanju stvaralačkoga procesa s različitim kontekstima.

Elementi ocjenjivanja i vrednovanja od prvog do četvrtog razreda osnovne škole uključuju:

- stvaralaštvo (stvaralački proces)
- stvaranje udaljenih asocijacija (izbjegavanje šablonskih i stereotipnih prikaza)
- prepoznave učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake.

Načini praćenja su: diskusija, skice, bilješke (razrada procesa izvedbe), likovni ili vizualni rad.

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Likovnu kulturu.

Praksa je pokazala da u nastavnom predmetu Likovna kultura učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar, stoga je, u navedene tri domene i napravljeno razvrstavanje postignuća od ocjene odličan do ocjene dobar.

Kako je u nastavnom predmetu Likovna kultura naglasak na odgojnoj komponenti, te je važniji proces od krajnjeg rezultata, u praksi se pokazalo kako su odgojni učinci rada jedan od bitnih sastavnica u vrednovanju, naša preporuka je da učitelj samostalno uvede i treći element ocjenjivanja i da taj element

bude: **Odgojni učinci rada** u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste. U tom elementu učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

LIKOVNA KULTURA – 3. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST			
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: OŠ LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje.			
<p>Učenik u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) – iskustvo usmjerenog opažanja – doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama – slobodne asocijacije na temelju poticaja. 			
OBVEZNI LIKOVNI POJMOVI	<p>Obvezni likovni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – značenje crta: obrisne i gradbene crte – boja: tonsko stupnjevanje; tonsko i kolorističko izražavanje; komplementarni kontrast – ploha: otisak, matrica, pozitiv – negativ; različite vrste površina (umjetnička djela i okolina) – crtačka, slikarska i plastička tekstura – masa i prostor: različiti odnosi mase i prostora; reljef – omjer veličina likova i masa; ravnoteža (simetrija i asimetrija). <p>Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti) – sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja – sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije). 		
RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA		
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA
			ODLIČNA

Učenik u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju.	Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje koristeći likovni jezik i slobodne asocijacije.	Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje koristeći likovni jezik i udaljene slobodne asocijacije.	Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje koristeći likovni jezik i udaljene slobodne asocijacije povremeno u odmaku od uobičajenih rješenja.	Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje koristeći likovni jezik i udaljene slobodne asocijacije u odmaku od uobičajenih rješenja.
PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	Učenik upoznaje i druge likovne pojmove, ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku. Učenika se potiče na izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru.			

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: OŠ LK A.3.2.				
Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju.				
Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).				
RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika: <u>crtački</u> : olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš <u>slikarski</u> : akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa <u>prostorno-plastički</u> : glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mâšé) <u>grafički</u> : monotipija, kartonski tisak.	Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada. Pokazuje nizak stupanj preciznosti, djelomične kontrole materijala i izvedbe s minimumom detalja.	Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.	Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada. Pokazuje dosljednost te zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.	Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada povremeno istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje dosljednost te zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	Učitelj potiče učenika na korištenje većeg broja tehnika i postupaka te na istraživanje njihovih mogućnosti. Vrednuje se učenikov osobni napredak pri korištenju određene tehnike i razvoju finih motoričkih vještina. Mogućnosti kontrole likovnih materijala uključuju pritisak, nagib, spajanje, i druge postupke. Razina usvojenosti odnosi se na konkretnu demonstraciju na nastavi te se može i ne mora sumativno vrednovati.
--	--

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: OŠ LK A.3.3.				
Učenik u vlastitome radu koristi tehničke i izražajne mogućnosti novomedijskih tehnologija.				
RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Učenik digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparatom, pametni telefon) bilježi sadržaje iz okoline koristeći znanje o likovnom jeziku i drugim likovnim pojmovima. Zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu. Kadar, plan i neki od likovnih pojmova predviđenih ishodom OŠ LK A.3.1.	Uz pomoć učitelja učenik digitalnom kamerom bilježi sadržaje iz vlastite okoline primjenjujući osnovna znanja o kadru.	Učenik primjenjuje osnovne izražajne mogućnosti likovnog jezika (kadar) pri bilježenju sadržaja iz vlastite okoline digitalnom kamerom.	Učenik primjenjuje izražajne mogućnosti likovnog jezika (kadar i plan) pri bilježenju sadržaja iz vlastite okoline digitalnom kamerom.	Učenik na originalan način primjenjuje različite izražajne mogućnosti likovnog jezika (kadar i plan) pri bilježenju sadržaja iz vlastite okoline digitalnom kamerom.
PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.3.1. te sa na taj način i vrednuje. Ostvaruje se u skladu s tehničkim mogućnostima škole i učenika. Učenici mogu raditi u paru ili skupini te se zajednički služiti dostupnom tehnologijom.			

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: OŠ LK B.3.1.
Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela.
RAZRADA ISHODA: Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje:

- materijale i postupke
- likovne elemente i kompozicijska načela
- tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).

SADRŽAJ	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, produkt), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.	Učenik prepoznaje osnovne tematske i likovne ili vizualne sadržaje (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) povremeno stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.	Učenik opisuje detalje i karakteristike tematskih i likovnih ili vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.	Učenik opisuje veći broj detalja i karakteristika tematskih i likovnih ili vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.	Učenik precizno opisuje veći broj detalja i karakteristika tematskih i likovnih ili vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA:

Učenik može upoznavati i istraživati umjetnička djela kroz stvaralačke zadatke i/ili kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa.

Preporučeni oblici rada:

- izvanučionička nastava
- projektna nastava/projektni zadatci (organizirani u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: OŠ LK B.3.2.

Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.

RAZRADA ISHODA:

Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uložnog truda.

Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina.

Učenik prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.

SADRŽAJ	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA
---------	---

	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Sadržaji ishoda B.3.2. istovjetni su sadržajima ishoda A.3.1.	Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme ili motiva.	Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prema upotrebi likovnog jezika, materijala, prikaza teme ili motiva; prepoznaje različite mogućnosti rješavanja istog likovnog ili vizualnog problema.	Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prema maštovitosti upotrebe likovnog jezika, materijala, prikaza teme ili motiva; prepoznaje različite mogućnosti rješavanja istog likovnog ili vizualnog problema.	Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prema maštovitosti upotrebe likovnog jezika, materijala, prikaza teme ili motiva; samostalno ukazuje na različite mogućnosti rješavanja istog likovnog ili vizualnog problema.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenika se potiče da prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživanja u aktivnost.

Aktivnosti opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU	
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: OŠ LK C.3.1.	
Učenik opisuje i u likovnom i vizualnom radu interpretira kako je oblikovanje vizualne okoline povezano s aktivnostima namjenama koje se u njoj odvijaju.	
RAZRADA ISHODA:	
Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: <ul style="list-style-type: none"> – uočava na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama te izrađuje plan i maketu mjesta – opisuje i u crtežu ili maketi varira oblik uporabnog predmeta vezanog uz njegove svakodnevne aktivnosti – razlikuje različite tipove vizualnih znakova u okolini te oblikuje piktograme vezane uz svakodnevne aktivnosti. 	
SADRŽAJ	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Plan i maketa mjesta. Tlocrt. Zaštitni znak, piktogram.	Učenik izrađuje plan i/ili maketu mjesta koristeći zadane elemente; uočava i u vlastitome radu interpretira neke osobine uporabnih predmeta i vizualnih znakova koristeći zadane elemente.	Učenik izrađuje plan i/ili maketu mjesta s manjim brojem detalja; uočava i u vlastitome radu interpretira različite osobine uporabnih predmeta i vizualnih znakova.	Učenik izrađuje plan i/ili maketu mjesta s većim brojem detalja; u vlastitome radu varira interpretira različite osobine uporabnih predmeta i vizualnih znakova te uočava povezanost njihovog oblika i namjene.	Učenik izrađuje precizan plan i/ili maketu mjesta s velikim brojem detalja; u vlastitome radu varira različite osobine uporabnih predmeta i vizualnih znakova te opisuje povezanost njihovog oblika i namjene.
PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA: Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.3.1. te sa na taj način i vrednuje. Učenik istražuje primjere arhitekture i urbanizma te ih uspoređuje s njemu dostupnim primjerima i iskustvima iz svakodnevnog života.				

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: OŠ LK C.3.2. Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.				
RAZRADA ISHODA: Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života. Učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog ili vizualnog izražavanja (umjetničko djelo; spomenik). Učenik opisuje djela kulturne i tradicijske baštine svog kraja te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u kojem su nastala (način života, običaji).				
SADRŽAJ	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA

<p>Učenik navodi i opisuje konkretne primjere različitih oblika umjetničkog izražavanja, vrsta zanimanja, kulturno umjetničkih događanja, institucija i spomenika iz svog kraja s područja likovnih i vizualnih umjetnosti koje je posjetio i /ili upoznao (učitelj odabire od preporučenih sadržaja one koji su dostupni učenicima: muzej, galerija, izložba, radionica, kazalište).</p>	<p>Učenik povezuje vizualni i likovni te tematski sadržaj umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.</p> <p>Opisuje djela kulturne baštine iz različitih krajeva i kultura.</p>
---	---

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA:

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te tijekom izvanučioničke nastave.

Ovaj ishod može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Preporučeno je da učenik sudjeluje u najmanje jednoj organiziranoj izvanškolskoj aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama, ustanovama i umjetnicima.

Preporučeni oblici rada:

- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
- uključivanje učenika u aktivnosti organizirane od kulturno-umjetničkih institucija (različite vrste radionica)
- posjet umjetničkom ateljeu, arhitektonskom ili dizajnerskom studiju i sl.
- osmišljavanje i izvedba projekata u suradnji s umjetnicima.

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te tijekom izvanučioničke nastave.

Ovaj ishod može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Kriteriji za element **Odgojni učinci rada** bit će izraženi kroz formativno vrednovanje.

	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
ODGOJNI UČINCI RADA	<p>Učenik ne želi raditi ni kao dio skupine niti samostalno čak ni uz stalne poticaje.</p> <p>Ne prihvaća pravila.</p> <p>Neprijmjereno se ponaša u radu.</p> <p>Ne prihvaća odgovornost za svoje ponašanje.</p> <p>Nema razvijen osjećaj samokontrole.</p> <p>Ne nosi pribor za rad.</p> <p>Ne reagira na opomenu.</p>	<p>U rad se uključuje tek uz stalne intervencije učitelja.</p> <p>Postavljena pravila prihvaća uz stalna podsjećanja na ista.</p> <p>Neprijmjereno se ponaša u radu.</p> <p>Odgovornost za svoje ponašanje prihvaća nakon intervencije učitelja.</p> <p>Potrebno razvijati osjećaj za samokontrolu.</p> <p>Ne brine o urednosti pribora za rad i na sat ga nosi povremeno.</p> <p>Često ne reagira na opomenu.</p>	<p>Uz poticaj se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada.</p> <p>Prihvaća samo određena postavljena pravila.</p> <p>U radu ponekada dolazi do nepoželjnih oblika ponašanja te je često potrebna intervencija učitelja.</p> <p>Ponekada zaboravlja pribor za rad.</p>	<p>Uglavnom se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada.</p> <p>Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu uz manje opomene i podsjećanja.</p> <p>U radu se uglavnom ponaša primjereno.</p> <p>Uglavnom nosi pribor za rad.</p>	<p>Rado se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada.</p> <p>Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu.</p> <p>U radu se ponaša primjereno.</p> <p>Redovito nosi pribor za rad i brine o njegovoj urednosti.</p> <p>Sve dodatne zadatke prihvaća i odrađuje na vrijeme, kvalitetno i sa entuzijazmom.</p>

NASTAVNI PREDMET: GLAZBENA KULTURA

Domene

- ✓ *Domena A: Slušanje i upoznavanje glazbe*
- ✓ *Domena B: Izražavanje glazbom i uz glazbu*
- ✓ *Domena C: Glazba u kontekstu*

Obvezni elementi vrednovanja u 3. razredu OŠ su:

- *Slušanje i poznavanje glazbe*
- *Izražavanje glazbom i uz glazbu*

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Glazbenu kulturu.

Praksa je pokazala da u nastavnom predmetu Glazbena kultura učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar, stoga je, u navedene tri domene i napravljeno razvrstavanje postignuća od odličnog do dobar.

Kako je u nastavnom predmetu Glazbena kultura naglasak na odgojnoj komponenti, te je važniji proces od krajnjeg rezultata jer postignuće u tim aktivnostima ovisi o glazbenim sposobnostima učenika, u praksi se pokazalo kako su odgojni učinci rada jedan od bitnih sastavnica u vrednovanju, preporuka je da učitelj samostalno uvede i treći element ocjenjivanja (mogućnost koja je napomenuta i u Kurikulumu) i da taj element bude: **Odgojni**

učinci rada u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste. U tom elementu učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

GLAZBENA KULTURA – 3. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ GK A.3.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.	Poznaje određeni broj kraćih skladbi (cjelovite skladbe, stavci ili ulomci) različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, <i>jazz</i> , filmska glazba).		– cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Poznaje 3 – 10 kraćih skladbi.	Poznaje 3 – 10 kraćih skladbi.	Poznaje 3 – 10 kraćih skladbi.	Poznaje 3 – 10 kraćih skladbi.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ GK A.3.2. Učenik temeljem slušanja, razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice.	Temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice: – metar/dobe – tempo – visina tona – dinamika – boja/izvođači – oblik.		- cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Opaža pojedine glazbeno-izražajne sastavnice.	Razlikuje glazbeno-izražajne sastavnice (jednu od druge).	Opisuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice.	Uspoređuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice (unutar iste skladbe, u različitim skladbama).
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ

OŠ GK B.3.1. Učenik sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	- pjesme/brojalice i glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika	
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi uz poticaj učitelja.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi te opisuje zajedničku izvedbu.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi, nastoji uskladiti vlastitu izvedbu s izvedbama drugih te vrednuje zajedničku izvedbu.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ GK B.3.2. Učenik pjeva/izvodi pjesme i brojalice.	Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).	- pjesme/brojalice i glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika	
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Uz pomoć učitelja pjeva/izvodi pjesme i brojalice.	Samostalno pjeva/izvodi pjesme i brojalice.	Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom djelomično uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.	Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ GK B.3.3. Učenik izvodi glazbene igre uz pjevanje, slušanje glazbe i pokret uz glazbu.	Izvodi glazbene igre uz pjevanje, s tonovima/melodijama /ritmovima, uz slušanje glazbe te prati glazbu pokretom, a pritom opaža i uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.	- glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika, cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe	
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA

Uz pomoć učitelja izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe.	Samostalno izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe.	Izvodi glazbene igre uz pjevanje, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe te pritom djelomično uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.	Izvodi glazbene igre uz pjevanje, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe te pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ GK B.3.4. Učenik stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline te svira uz pjesme/brojalice koje izvodi.	Stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom/plesom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka. Svira na udaraljka ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi.		- pjesme/brojalice i glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka. Svira na udaraljka (dječji instrumentarij) ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi.			
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ GK C.3.1. Učenik na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe.	Na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe (svečana glazba, glazba za ples i sl.) te razlikuje pojedine vrste glazbe.		– glazbeno-kulturni događaj u autentičnom, prilagođenom i virtualnom okružju
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Prepoznaje različite uloge glazbe (svečana glazba, glazba za ples i sl.). Razlikuje pojedine vrste pjesama (npr. autorska, tradicijska) i vrste glazbe (npr. klasična, popularna).			

Odgojni učinci rada bit će izraženi kroz formativno vrednovanje.

	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
ODGOJNI UČINCI RADA	<p>Niti uz poticaj ne želi raditi kao dio skupine niti samostalno. Ne prihvaća pravila. Neprimjereno se ponaša u radu. Ne prihvaća odgovornost za svoje ponašanje. Nema razvijen osjećaj samokontrole. Ne nosi pribor za rad. Ne reagira na opomenu.</p>	<p>U rad se uključuje tek uz stalne intervencije učitelja. Postavljena pravila prihvaća uz stalna podsjećanja na ista. Neprimjereno se ponaša u radu. Odgovornost za svoje ponašanje prihvaća nakon intervencije učitelja. Potrebno razvijati osjećaj za samokontrolu. Ne brine o urednosti pribora za rad i na sat ga nosi povremeno. Često ne reagira na opomenu.</p>	<p>Uz poticaj se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća samo određena postavljena pravila. U radu ponekada dolazi do nepoželjnih oblika ponašanja te je često potrebna intervencija učitelja. Ponekada zaboravlja pribor za rad.</p>	<p>Uglavnom se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu uz manje opomene i podsjećanja. U radu se uglavnom ponaša primjereno. Uglavnom nosi pribor za rad.</p>	<p>Rado se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu. U radu se ponaša primjereno. Redovito nosi pribor za rad i brine o njegovoj urednosti. Sve dodatne zadatke (izrada plakata, jednostavnih glazbala..) prihvaća i odrađuje na vrijeme, kvalitetno i sa entuzijazmom.</p>

NASTAVNI PREDMET: MATEMATIKA

Domene u nastavnome predmetu Matematika jesu:

- *brojevi*
- *algebra i funkcije*
- *oblik i prostor*
- *mjerenje*
- *podatci, statistika i vjerojatnost*

Elementi vrednovanja u nastavnome predmetu Matematika jesu:

1. Usvojenost znanja i vještina:

- *opisuje matematičke pojmove*
- *odabire odgovarajuće i matematički ispravne procedure te ih provodi*
- *provjerava ispravnost matematičkih postupaka i utvrđuje smislenost rezultata*
- *upotrebljava i povezuje matematičke koncepte.*

2. Matematička komunikacija:

- *koristi se odgovarajućim matematičkim jezikom (standardni matematički simboli, zapisi i terminologija) pri usmenome i pisanome izražavanju*
- *koristi se odgovarajućim matematičkim prikazima za predstavljanje podataka*

- *prelazi između različitih matematičkih prikaza*
- *svoje razmišljanje iznosi cjelovitim, suvislim i sažetim matematičkim rečenicama*
- *postavlja pitanja i odgovara na pitanja koja nadilaze opseg izvorno postavljena pitanja*
- *organizira informacije u logičku strukturu*
- *primjereno se koristi tehnologijom.*

3. Rješavanje problema:

- *prepoznaje relevantne elemente problema i naslućuje metode rješavanja*
- *uspješno primjenjuje odabranu matematičku metodu pri rješavanju problema*
- *modelira matematičkim zakonitostima problemske situacije uz raspravu*
- *ispravno rješava probleme u različitim kontekstima*
- *provjerava ispravnost matematičkih postupaka i utvrđuje smislenost rješenja problema*
- *generalizira rješenje.*

Sadržaji vrednovanja u nastavi Matematike su:

- *usmena ispitivanja*
- *opažanja izvedbe u nekoj aktivnosti*
- *analiza mapo radova*
- *procjena učeničke rasprave*
- *analiza učeničkih izvješća*

MATEMATIKA – 3. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE
VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

A / BROJEVI				
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: MAT OŠ A.3.1. Služi se prirodnim brojevima do 10 000 u opisivanju i prikazivanju količine i redoslijeda.				
<p>RAZRADA ISHODA: Broji, čita, zapisuje (brojkom i brojevnom riječi) i uspoređuje brojeve do 10 000. Prikazuje i upotrebljava troznamenkaste i četveroznamenkaste brojeve. Koristi se tablicom mjesnih vrijednosti. Služi se dekadskim sustavom brojeva. Rastavlja broj na zbroj višekratnika dekadskih jedinica. Određuje mjesne vrijednosti pojedinih znamenaka.</p>				
SADRŽAJ	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Skup prirodnih brojeva do 10 000. Tablica mjesnih vrijednosti. Uspoređivanje brojeva do 10 000. Rastavljanje broja na zbroj višekratnika dekadskih jedinica.	Čita i zapisuje brojeve do 10 000, broji po redu od zadanoga broja uz manje poteškoće kada je riječ o prijelazu dekadске jedinice, prikazuje broj pomoću didaktičkih materijala.	Broji po redu od zadanoga broja te brojeve do 10 000 uspoređuje i prikazuje u tablici mjesnih vrijednosti.	Prikazuje četveroznamenkaste brojeve u obliku i u obliku $a \cdot 1000 + b \cdot 100 + c \cdot 10 + d \cdot 1$ aT bS cD i dJ te određuje broj neposredno ispred i neposredno iza zadanoga broja te brojeve između zadanih brojeva.	Prikazuje brojeve do 10 000 na različite načine te se njima služi u matematici i u svakodnevnim situacijama.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Kako brojenje ne bi bilo samo formalno, puko izgovaranje brojevnih riječi, treba upućivati na ulogu brojenja (brojenjem doznajemo količinu, broj pridružen skupu odgovara ukupnomu broju elemenata).

Postupak uspoređivanja brojeva do 10 000 skratiti određivanjem vrijednosti tisućica (potom stotica, desetica, odnosno jedinica).

Pri uspoređivanju brojeva potrebno je ići induktivnim putem tako da različitim primjerima navodimo učenike da sami uoče pravila za uspoređivanje višeznamenastih brojeva.

Zbog korelacije s drugim predmetima, skup brojeva proširen je na 10 000, pri čemu je prvo potrebno dobro usvojiti brojeve do 1000. Tek potom se za potrebe koreliranja s drugim predmetima skup brojeva proširuje do 10 000 (npr. planirati u 2. polugodištu).

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: MAT OŠ A.3.2.
Zbraja i oduzima u skupu prirodnih brojeva do 1 000.

RAZRADA ISHODA:

Određuje mjesnu vrijednost znamenaka u troznamenastome broju.

Mentalno zbraja i oduzima brojeve do 1 000.

Primjenjuje svojstvo komutativnosti i vezu zbrajanja i oduzimanja.

Procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja.

Pisano zbraja i oduzima primjenjujući odgovarajući matematički zapis.

Imenuje članove računskih operacija.

Rješava tekstualne zadatke.

SADRŽAJ	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Zbrajanje i oduzimanje u skupu prirodnih brojeva do 1 000. Mentalno zbrajanje i oduzimanje brojeva u skupu brojeva do 1 000. Veza zbrajanja i oduzimanja. Pisano zbrajanje i oduzimanje u skupu brojeva do 1 000.	Zbraja i oduzima u skupu brojeva do 1 000 pomoću konkretna, pisano zbraja i oduzima unutar određene dekadске jedinice.	Mentalno i pisano zbraja i oduzima u skupu brojeva do 1 000 uz povremene pogreške.	Procjenjuje rezultat te mentalno i pisano zbraja i oduzima provjeravajući rezultat.	Vješto zbraja i oduzima u skupu brojeva do 1 000 objašnjavajući postupak pisanoga računanja.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA:

Zbrajanje i oduzimanje brojeva do 1 000 temelji se na predznanju i automatiziranome zbrajanju i oduzimanju u skupu brojeva do 20 i 100 te na vezi između zbrajanja i oduzimanja.

Kako bi se potaknule i razvile misaone mogućnosti, učenika valja neprestano poticati na procjenu rezultata te provjeru rješenja i vještinu mentalnoga računanja (po potrebi rastavljanjem broja na zbroj višekratnika dekadskih jedinica ili zapisivanjem djelomičnih rezultata).

Kad to okolnosti dopuštaju, uvježbavanje mentalnoga zbrajanja i oduzimanja moguće je i primjenom edukativnih računalnih igara i dr.

Potrebno je koristiti se različitim situacijama i zadacima u kojima treba primjenjivati zbrajanje i oduzimanje.

Tek kad je dobro usvojen postupak zbrajanja i oduzimanja rastavljanjem, može se prijeći na pisani postupak zbrajanja i oduzimanja.

Pisano zbrajanje i oduzimanje usvaja se postupno primjenom brojevnik kartica, tablice mjesnih vrijednosti i pravilnoga matematičkoga zapisa.

Iako su učenici u 3. razredu usvojili brojevni niz do 10 000, računaju u skupu brojeva do 1 000.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: MAT OŠ A.3.3.

Dijeli prirodne brojeve do 100 s ostatkom.

RAZRADA ISHODA:

Dijeli brojeve do 100 s ostatkom.

Provjerava rješenje pri dijeljenju s ostatkom.

Rješava tekstualne zadatke.

SADRŽAJ	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Dijeljenje brojeva do 100 s ostatkom.	Dijeli s ostatkom uz pomoć.	Dijeli s ostatkom uz manju nesigurnost.	Dijeli s ostatkom uz provjeravanje rezultata.	U dijeljenju s ostatkom objašnjava značenje ostatka.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA:

Pri upoznavanju dijeljenja s ostatkom u početku valja zadavati i zadatke sadržajno utemeljene u svakodnevici kako bi učenici pojam ostatka usvojili na razumljiv način.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: MAT OŠ A.3.4.

Pisano množi i dijeli prirodne brojeve do 1 000 jednoznamenkastim brojem.

RAZRADA ISHODA:

Primjenjuje odgovarajući matematički zapis pisanoga množenja i dijeljenja. Primjenjuje svojstva računskih operacija (komutativnost i distributivnost). Primjenjuje veze između računskih operacija. Množi i dijeli broj brojevima 10, 100 i 1 000. Pisano dijeli na duži i kraći način.

SADRŽAJ	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Pisano množenje i dijeljenje prirodnih brojeva do 1 000 jednoznamenkastim brojem. Množenje zbroja brojem. Množenje i dijeljenje broja s 10, 100 i 1 000.	Pisano množi. Dijeli jednoznamenkastim brojem samo u jednostavnim primjerima.	Pisano množi. Dijeli jednoznamenkastim brojem na duži način.	Točno pisano množi. Dijeli jednoznamenkastim brojem na kraći način uz prethodnu procjenu rezultata.	Brzo i točno procjenjuje rezultat. Množi i dijeli jednoznamenkastim brojem objašnjavajući postupak.
PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA Postupnost: množiti i dijeliti zbroj brojem, množiti i dijeliti u tablici mjesnih vrijednosti te množiti i dijeliti izvan tablice pravilnim matematičkim zapisom. Poučiti učenike procjenjivati rezultat, množiti i dijeliti broj s 10, 100 i 1000. Učenike je potrebno poticati na procjenjivanje rezultata na svim razinama, a razumna očekivanja su na najvišoj razini. Postupak pisanoga dijeljenja uvodi se na dva načina, na dulji način (s potpisivanjem djelomičnoga umnoška) ili na kraći način. Ipak, preporučuje se da, ako učenici mogu prijeći na kraći način, to i rade kako bi se sam postupak skratio. Učenici dijeljenje brojeva zapisuju i kosom ili ravnom crtom koju čitaju podijeljeno kako bi spoznali da se znak dijeljenja može prikazati i na druge načine (ne spominje se pojam razlomka).				

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: MAT OŠ A.3.5.				
Izvodi više računskih operacija.				
RAZRADA ISHODA: Određuje vrijednosti izraza sa zagradama. Određuje vrijednosti izraza s više računskih operacija. Primjenjuje svojstva računskih operacija (komutativnost, asocijativnost i distributivnost). Primjenjuje veze među računskim operacijama. Imenuje članove računskih operacija. Rješava različite vrste zadataka.				
SADRŽAJ	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Izvođenje više računskih operacija (sa zagradama i bez zagrada).	Rješava zadatke u kojima se pojavljuju dvije računске operacije uz manju nesigurnost.	Rješava zadatke s više računskih operacija i sa zagradama.	Rješava zadatke s više računskih operacija objašnjavajući redoslijed njihova izvođenja.	Vješto osmišljava zadatke s više računskih operacija.
PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA Postupno uvoditi učenike u rješavanje zadataka u kojima se pojavljuju zagrade i više računskih operacija.				

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: MAT OŠ A.3.6.				
Primjenjuje četiri računske operacije i odnose među brojevima u problemskim situacijama.				
RAZADA ISHODA: Primjenjuje stečene matematičke spoznaje o brojevima, računskim operacijama i njihovim svojstvima u rješavanju svakodnevnih problemskih situacija. Korelacija s međupredmetnim temama Osobni i socijalni razvoj, Učiti kako učiti, Poduzetništvo, Održivi razvoj i Građanski odgoj i obrazovanje.				
SADRŽAJ	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Primjena računskih operacija i odnosa među brojevima u rješavanju problemskih situacija.	Primjenjuje usvojene spoznaje u rješavanju jednostavnih problemskih situacija iz neposredne okoline uz manju nesigurnost.	Primjenjuje četiri računske operacije u rješavanju jednostavnih problemskih situacija iz neposredne okoline.	Primjenjuje četiri računske operacije u rješavanju složenijih problemskih situacija iz neposredne okoline.	Primjenjuje četiri računske operacije u rješavanju problemskih situacija.
PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA Između ostaloga, prikazivati i računati polovine, trećine...nekoga broja.				

B / ALGEBRA I FUNKCIJE	
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: MAT OŠ B.3.1.	
Rješava zadatke s jednim nepoznatim članom koristeći se slovom kao oznakom za broj.	
RAZRADA ISHODA: Koristi se slovom kao oznakom za broj. Uvrštava zadani broj umjesto slova. Određuje vrijednost nepoznatoga člana jednakosti/nejednakosti. Primjenjuje svojstva računskih operacija. Primjenjuje veze među računskim operacijama.	
	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SADRŽAJ	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Određivanje vrijednosti nepoznatoga člana jednakosti i nejednakosti.	Izračunava vrijednost brojevnoga izraza uvrštavanjem zadanoga broja na mjesto slova.	Uz manju pomoć izračunava vrijednost nepoznatoga člana u jednakosti i provjerava točnost dobivenoga rješenja.	U jednakosti samostalno izračunava vrijednost nepoznatoga člana primjenjujući veze među računskim operacijama.	Rješava problemske situacije zapisujući jednakost s jednim nepoznatim članom.
<p>PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <p>Primjeri zadataka:</p> <p>Izračunaj vrijednost izraza $234 + a$ ako je $a = 48$. Izračunaj b ako je $780 - b = 89 \rightarrow b = 780 - 89$.</p> <p>Odredi sve troznamenaste brojeve c za koje vrijedi $694 > c > 688$.</p> <p>Zapiši matematičkim znakovima račun i izračunaj nepoznati član ako je djeljеник 63, a količnik 9.</p> <p>$63 : \square = 9$, $63 : 7 = 9$, $\square = 7$ jer je $7 \cdot 9 = 63$</p> <p>Račun zapiši matematičkim znakovima tako da umjesto \square upotrijebiš slovo a.</p> <p>$63 : a = 9$, $63 : 7 = 9$, $a = 7$ jer je $7 \cdot 9 = 63$</p> <p>Koji faktor množimo brojem 5 kako bi njihov umnožak bio 35?</p> <p>$? \cdot 5 = 35$</p> <p>Račun zapiši tako da umjesto upitnika upotrijebiš slovo b, x, z... $b \cdot 5 = 35$, $7 \cdot 5 = 35$, $b = 7$</p> <p>Ivan štedi za nove slušalice koje koštaju 136 kn. Koliko mu kuna još nedostaje ako je do sada uštedio 94 kune?</p> <p>$94 + s = 136$, rješava se vezom zbrajanja i oduzimanja, $s = 136 - 94$, $s = 42$</p>				

C / OBLIK I PROSTOR

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: MAT OŠ C.3.1.

Opisuje i crta točku, dužinu,
polupravac i pravac te njihove odnose.

RAZRADA ISHODA:

Crta i označava točke i dužine.

Upoznaje pravac kao neograničenu ravnu crtu. Crta i označava pravac i polupravac.

Crta dužinu kao dio pravca i ističe njezine krajnje točke.

Određuje i crta pripadnost točkaca pravcu.

SADRŽAJ	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Pravac, polupravac i dužina kao dijelovi pravca.	Prepoznaje i crta pravac i polupravac.	Opisuje i crta pravac i njegove dijelove.	Iz crteža određuje pripadnost i nepripadnost određene točke, dužine i polupravca zadanomu pravcu.	Crtežom prikazuje pripadnost i nepripadnost određene točke, dužine i polupravca zadanomu pravcu
<p>PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <p>Pojam pravca usvaja se neograničenim (zornim) produljivanjem crte preko krajnjih točaka dužine kako bi učenici na taj način razlikovali prikaz pravca od pojma pravca.</p> <p>Pri upoznavanju pravca jako je bitno naglasiti da se pravac ne može cijeli nacrtati, nego da je ravna crta kojom ga prikazujemo samo dogovoreni način prikazivanja pravca.</p> <p>Paziti da učenici ne poistovjete prikaz pravca s njegovim značenjem.</p> <p>Pravac i polupravac potrebno je pravilno crtati, označavati i imenovati.</p> <p>S obzirom na već razvijenu grafomotoriku učenika, točku, umjesto križicom i točkom, označavaju samo točkom.</p>				

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: MAT OŠ C.3.2.				
Prepoznaje i crta pravce u različitim međusobnim odnosima.				
<p>RAZRADA ISHODA:</p> <p>Crta pravac i njegove dijelove.</p> <p>Crta usporedne pravce i pravce koji se sijeku (uključujući okomite).</p> <p>Pravcima koji se sijeku određuje sjecište.</p> <p>Primjenjuje matematičke oznake za okomitost i usporednost dvaju pravaca.</p>				
SADRŽAJ	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Pravci koji se sijeku. Crtanje usporednih i okomitih pravaca.	Prepoznaje i navodi međusobne odnose pravaca te uz manju pomoć crta pravce koji se sijeku (uključujući okomite) i usporedne pravce.	Opisuje i crta međusobne odnose pravaca uz manju nesigurnost.	Precizno crta okomite i usporedne pravce te se koristi oznakama za okomitost i usporednost dvaju pravaca.	Crta okomite i usporedne pravce u različite svrhe (npr. kvadrat, pravokutnik, tablice).
PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	Međusobne odnose pravaca potrebno je crtati precizno i uredno te pravilno zapisivati matematičkim jezikom. Crtanje okomitih i usporednih pravaca primjenjuje se pri crtanju tablica za prikaz različitih podataka, za crtanje tablica mjesnih vrijednosti, geometrijskih likova...			

Pri crtanju usporednih i okomitih pravaca moguće je koristiti se ravnalom i jednim ili dvama trokutima

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: MAT OŠ C.3.3.

Služi se šestarom u crtanju i konstruiranju.

Koristi se šestarom kao dijelom geometrijskoga pribora.
Šestarom se služi u crtanju i prenošenju dužine određene duljine.
Konstruira kružnicu.
Crta pravokutnik i kvadrat određene duljine stranica.

SADRŽAJ	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Crtanje i konstruiranje šestarom (kružnica, pravokutnik i kvadrat). Prenošenje dužine zadane duljine.	Pomoću šestara prenosi dužine.	Konstruira kružnicu.	Koristi se šestarom u crtanju pravokutnika i kvadrata.	Koristi se šestarom u crtanju ili konstruiranju različitih geometrijskih motiva.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Cilj je ovoga ishoda osposobiti učenike za služenje šestarom.
U crtanju pravokutnika i kvadrata učenik se šestarom koristi za prenošenje duljine dužine pojedine stranice.

D / MJERENJE

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: MAT OŠ D.3.1.

Procjenjuje, mjeri i crta dužine zadane duljine.

RAZRADA ISHODA:

Pozna je jedinične dužine za mjerenje dužine i njihov međusobni odnos u skupu brojeva do 1 000 (kilometar, metar, decimetar, centimetar, milimetar).
Mjeri dužinu odgovarajućim mjernim instrumentom i zadanom mjernom jediničnom dužinom.
Zapisuje duljinu dužine mjernim brojem i znakom mjerne jedinice.
Duljinu dužine zapisuje matematičkim znakovima.
Procjenjuje duljinu dužine (milimetar, centimetar, decimetar) i udaljenosti (metar, kilometar) odabirući optimalnu mjernu jedinicu.

Računa s jedinicama za mjerenje dužine (u skupu brojeva do 1 000).				
SADRŽAJ	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
	DOVOLINA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
<p>Procjena, mjerenje i crtanje dužine zadane duljine. Jedinice za mjerenje dužine (mm, cm, dm, m, km).</p> <p>Računanje s jedinicama za mjerenje dužine (u skupu brojeva do 1 000).</p> <p>Prošireni sadržaj: Preračunavanje mjernih jedinica.</p>	<p>Imenuje mjerne jedinice i pokazuje rukama njihov odnos.</p>	<p>Mjeri dužinu i crta dužine zadane duljine.</p>	<p>Procjenjuje duljinu dužine i mjerenjem provjerava svoju procjenu.</p>	<p>Primjenjuje pravilan matematički zapis za duljinu dužine i iskazuje odnos jediničnih dužina prikazujući ga na različite načine.</p>
<p>PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <p>Pri poučavanju je potrebno razlikovati pojam dužine i duljine kao njezina mjeriva svojstva (mjerimo dužinu kako bismo doznali njezinu duljinu). Učenici upoznaju standardne mjerne jedinice i njihove znakove. Jako je bitno osvijestiti veličinu tih standardnih jedinica pa se učenike potiče da rukama pokazuju dužinu od jednoga metra, decimetra, centimetra i milimetra. Mogu na svome tijelu pronaći neku veličinu za usporedbu koja im kasnije može pomoći u procjeni (povezati na primjer duljinu raširenoga palca i kažiprsta s decimetrom, minimalno mogući razmak palca i kažiprsta s milimetrom i slično). Kilometar im se može približiti nekim primjerom iz neposredne okoline.</p> <p>Duljinu dužine zapisivati matematičkim jezikom. Učenike je potrebno poticati na procjenjivanje rezultata na svim razinama, a razumna su očekivanja na vrlo dobroj razini.</p>				

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: MAT OŠ D.3.2.

Procjenjuje i mjeri masu tijela.

<p>RAZRADA ISHODA:</p> <p>Uočava masu kao svojstvo tijela. Uspoređuje mase tijela.</p> <p>Imenuje jedinice za mjerenje mase (gram, dekagram, kilogram, tona).</p> <p>Upoznaje različite vage i postupak vaganja.</p> <p>Procjenjuje i mjeri masu tijela te pravilno zapisuje dobivenu vrijednost (mjernim brojem i znakom jedinične veličine). Iskazuje odnose mjernih jedinica za masu.</p> <p>Računa s jedinicama za masu tijela (u skupu brojeva do 1 000).</p>	
SADRŽAJ	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Procjena i mjerenje mase tijela. Uspoređivanje mase tijela. Mjerne jedinice za masu (g, dag, kg, t). Računanje s mjernim jedinicama za masu (u skupu brojeva do 1 000).	Procjenjuje i uspoređuje mase predmeta iz neposredne okoline te imenuje mjerne jedinice za mjerenje mase.	Mjeri masu različitih predmeta vagom zapisujući dobivenu vrijednost.	Procjenjuje masu tijela te vaganjem provjerava procjenu, uočava odnos među mjernim jedinicama za masu.	Vješto procjenjuje i mjeri masu tijela te prelazi s jednih mjernih jedinica na druge.
<p>PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <p>U početku poučavanja na konkretima se uočavaju i uspoređuju nejednake mase (spoznati da (ne)jednake veličine predmeta ne moraju istim omjerom pratiti i masu).</p> <p>Nakon toga se imenuju mjerne jedinice za masu i razlikuju njihove vrijednosti (tona, kilogram, dekagram i gram), no neće se preračunavati.</p> <p>Učenici iskazuju odnose mjernih jedinica povezujući ih s tijelima jedinične mase.</p> <p>Koristiti se različitim vagama, a digitalnim vagama mjeriti cjelobrojnu masu (unaprijed odabrati predmete čija masa nije decimalni zapis).</p> <p>Učenike je potrebno poticati na procjenjivanje rezultata na svim razinama, a razumna su očekivanja na vrlo dobroj razini.</p>				

E / PODATCI, STATISTIKA I VJEROJATNOST

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI: MAT OŠ D.3.3.

Određuje opseg likova.

<p>RAZRADA ISHODA:</p> <p>Opisuje opseg kao duljinu ruba bilo kojega geometrijskog lika.</p> <p>Mjeri duljinu dužine.</p> <p>Mjeri opseg neformalnim i formalnim načinima.</p> <p>Određuje opseg trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroj duljina njihovih stranica.</p> <p>Procjenjuje i mjeri opseg lika objašnjavajući postupak</p>				
SADRŽAJ	RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Opseg trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroj duljina stranica.	Opisuje opseg kao duljinu ruba promatranoga lika.	Mjeri opseg likova neformalnim načinima i	Određuje opseg trokuta, pravokutnika (i kvadrata)	Procjenjuje i određuje opseg likova na različite načine povezujući ih i objašnjavajući postupak.

		povezuje opseg s duljinama pojedinih stranica.	kao zbroj duljina stranica promatranoga lika.	
<p>PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <p>U početku poučavanja učenici će mjeriti opseg neformalnim načinom: koristeći se koncem, vunom, papirnatim vrpčama...</p> <p>Učenike se navodi na zaključak da je opseg zbroj duljina svih stranica mnogokuta.</p> <p>Učenici mogu odrediti i opseg lika sastavljenoga od dva ili više likova poznatih učeniku, zaključivati o svojstvima dvaju ili više likova i sl.</p> <p>Duljina stranica zadanoga lika kojemu se mjeri opseg može se prenositi i šestarom na crtu.</p> <p>Učenike je potrebno poticati na procjenjivanje rezultata na svim razinama, a razumna su očekivanja na najvišoj razini.</p> <p>Pri određivanju opsega trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroja duljina stranica ne rabi se formula za izračunavanje, a opseg se zapisuje malim slovom o (npr. $o = 12 \text{ cm}$).</p>				

NASTAVNI PREDMET: PRIRODA I DRUŠTVO

Kurikulum nastavnoga predmeta Priroda i društvo obuhvaća koncepte:

- *Organiziranost svijeta oko nas (oznaka A),*
- *Promjene i odnosi (oznaka B),*
- *Pojedinac i društvo (oznaka C)*
- *Energija (oznaka D).*

U nastavnome predmetu Priroda i društvo dva su elementa vrednovanja:

- *usvojenost znanja*
- *istraživačke vještine.*

Sadržaji vrednovanja nastavnome predmetu Priroda su:

- *razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)*
- *rješavanje zadataka pisane provjere znanja*
- *rješavanje problemskih zadataka*
- *tumačenje grafičkih organizatora znanja i/ili tablično/grafički prikazanih rezultata znanstvenih istraživanja*
- *izvedba pokusa ili istraživanja prema pisanom protokolu*
- *obrazloženje izvedenog pokusa ili istraživanja*
- *izrada izvješća o provedenom istraživanju prema unaprijed utvrđenim kriterijima*

- izrada konceptualnih i/ili umnih mapa, križaljki, pitalica, rebusa, kvizova, stripova, infografika prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- izrada plakata, prezentacija, seminara prema unaprijed utvrđenim kriterijima.

PRIRODA I DRUŠTVO – 3. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	SADRŽAJ	
<p>PID OŠ A.3.1. Učenik zaključuje o organiziranosti prirode.</p>	<p>Opisuje osnovna obilježja živih bića. Razvrstava biljke iz zavičaja u skupine prema odabranome kriteriju (zeljaste, drvenaste, vazdazelene i sl.). Prepoznaje obilježja životinja u svome zavičaju te ih razvrstava u skupine (npr. mesožderi, biljožderi ili svežderi i sl.). Prepoznaje osnovne dijelove biljke i njihovu ulogu. Istražuje različita svojstva i stanja vode. Uočava i razlikuje vremenske pojave (npr. snijeg, tuča, magla, mraz, inje, vjetar...).</p> <p>Zaključuje da se tijelo sastoji od dijelova - organa i da dijelovi čine cjelinu, organizam o kojemu se treba brinuti.</p>	<p>Promatrajući biljke, životinje i ljude, istražuje što im je zajedničko (dišu, rastu i razvijaju se, razmnožavaju se, hrane se) i po čemu se razlikuju. Istražuje biljne i životinjske organizme u okolišu specifične za to područje. Promatrajući različite biljke, učenik prepoznaje njezine dijelove (korijen, stabljika, list, cvijet, plod) te ih uspoređuje i prikazuje. Poznaje jestive dijelove nekih biljaka te osnovne ljekovite biljke u svome okolišu.</p> <p>Izvođenjem pokusa spoznaje različita svojstva i promjene stanja vode (prozirnost, miris, boja, okus, taljenje leda, tekuće, plinovito i čvrsto stanje) i povezuje ih s korištenjem vode u živome svijetu i vremenskim prilikama. Koristi se termometrom i na razini opće informacije upotrebljava mjernu jedinicu. Mjeri i očitava temperaturu (zraka i vode). Uočava opasnosti od hodanja po zaleđenoj površini rijeke, jezera... Na prikazu ljudskoga tijela (crtež, model, aplikacija i sl.) uočava da organi čine cjelinu.</p>	
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA

Uz pomoć uspoređuje obilježja živih bića, svojstva i stanja tvari i vremenske pojave, razvrstava ih prema kriteriju, prikazuje i opisuje njihovu organiziranost.	Uspoređuje obilježja živih bića, svojstva i stanja tvari i vremenske pojave, razvrstava ih prema kriteriju, prikazuje i opisuje njihovu organiziranost.	Analizira obilježja živih bića, svojstva i stanja tvari i vremenske pojave, razvrstava ih prema kriteriju, prikazuje i objašnjava njihovu organiziranost.	Zaključuje o obilježjima živih bića, svojstvima i stanjima tvari i vremenskim pojavama, razvrstava ih prema kriteriju, prikazuje i objašnjava njihovu organiziranost.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
PID OŠ A.3.2. Učenik prikazuje vremenski slijed događaja i procjenjuje njihovu važnost.	Prikazuje vremenski slijed događaja na vremenskoj crti ili lenti vremena (desetljeće u životu učenika i njegove obitelji, stoljeće i tisućljeće na primjeru kulturno-povijesnih spomenika koje učenici mogu neposredno promatrati, važniji događaji i sl.) i procjenjuje njihovu važnost.		Učenik prepoznaje spomenike svoga zavičaja te istražuje njihovu povijest (izvanučionička nastava). Učenik istražuje i opisuje te na vremenskoj crti ili lenti vremena smješta značajne događaje iz povijesti vlastitoga života, obitelji i svoga zavičaja. Istražuje svoje pretke te izrađuje obiteljsko stablo. Uspoređuje način života ljudi u prošlosti i sadašnjosti promatranjem fotografija, gledanjem dokumentarnih filmova, posjetom dvorcu, muzeju i sl. Predviđa događaje koji će se dogoditi. Na temelju rasporeda obveza i aktivnosti učenik organizira svoje slobodno vrijeme.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Uz pomoć prikazuje vremenski slijed događaja u zavičaju u desetljeću, stoljeću i tisućljeću.	Uz pomoć prikazuje vremenski slijed događaja u zavičaju u desetljeću, stoljeću i tisućljeću i opisuje njihovu važnost.	Prikazuje vremenski slijed događaja u zavičaju u desetljeću, stoljeću i tisućljeću i opisuje njihovu važnost.	Prikazuje vremenski slijed događaja u zavičaju u desetljeću, stoljeću i tisućljeću i procjenjuje njihovu važnost.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
PID OŠ A.3.3. Učenik zaključuje o organiziranosti lokalne zajednice, uspoređuje prikaze različitih prostora.	Opisuje organiziranost lokalne zajednice u svome zavičaju (gradonačelnik, načelnik i sl.) Imenuje strane svijeta. Primjenjuje pravila organizacije i označavanja prostora u izradi ili korištenju plana mjesta, čitanju geografske karte (tumač znakova, prikaz simbolima na planu mjesta i geografskoj karti, piktogrami i sl.). Opisuje izgled zavičaja te ga uspoređuje s umanjenim prikazom. Opisuje prometnu povezanost zavičaja.		Upoznaje dogovorena pravila i simbole na planu mjesta i geografskoj karti. Koristi se planom mjesta i geografskim kartama tijekom izvanučioničke nastave. Razlikuje vrste prometnica u zavičaju i prometnu povezanost zavičaja (kopneni, zračni i vodeni promet). Učenik u neposrednome okružju ili čitajući geografsku kartu prepoznaje i razlikuje reljefne oblike: nizine, uzvisine, vode, otok,

			poluotok, obalu i dr. te pokazuje ih na karti. Učenik može upotrebljavati pojam reljef, ali nije potrebno provjeravanje definicije pojma reljef.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Uz pomoć opisuje organiziranost lokalne zajednice te prepoznaje pravila prikaza organiziranosti prostora na planu mjesta i geografskoj karti.	Opisuje organiziranost lokalne zajednice i pravila prikaza organiziranosti prostora na planu mjesta i geografskoj karti.	Navodi primjere organiziranosti lokalne zajednice te objašnjava i pokazuje pravila prikaza organiziranosti prostora na planu mjesta i geografskoj karti.	Zaključuje o organiziranosti lokalne zajednice, uspoređuje prikaze prostora na planu mjesta i geografskoj karti.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
PID OŠ B.3.1. Učenik raspravlja o važnosti odgovornoga odnosa prema sebi, drugima i prirodi.	Odgovorno se ponaša prema sebi, drugima, svome zdravlju i zdravlju drugih osoba. Prepoznaje važnost okružja za očuvanje tjelesnoga, ali i mentalnog zdravlja (obitelj, prijatelji). Odgovorno se ponaša prema biljkama i životinjama u zavičaja i širemu prostoru. Procjenjuje utjecaj čovjeka na biljke i životinje u zavičaju. Opisuje djelovanje onečišćenja na zdravlje čovjeka. Opisuje utjecaj tehnologije na zdravlje i okoliš.		Odgovornost prema zdravlju: osobni rast i razvoj - pravilna prehrana, tjelesne aktivnosti, prevencija nasilja, opasne i otrovne tvari u učenikovo kući, npr. lijekovi, sredstva za čišćenje. Odgovornost prema okolišu: briga za okoliš - postupci i aktivnosti koji pridonose održivosti: ponovno upotrebljava, razvrstava otpad, reciklira papir, uočava važnost vode i očuvanje vode. Zaštita (očuvanje) prirode kao jedna od aktivnosti kojima čovjek nastoji očuvati biljke, životinje, prirodni prostor i sl.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Opisuje svojim riječima i daje primjere odgovornoga odnosa prema sebi, drugima i prirodi.	Opisuje svojim riječima i daje primjere odgovornoga odnosa prema sebi, drugima i prirodi te navodi posljedice neodgovornoga odnosa.	Objašnjava svojim riječima i daje primjere odgovornoga odnosa prema sebi, drugima i prirodi te navodi posljedice neodgovornoga odnosa.	Raspravlja o važnosti odgovornoga odnosa prema sebi, drugima i prirodi.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
PID OŠ B.3.2. Učenik zaključuje o promjenama i odnosima u prirodi te	Prepoznaje važnost biljaka i životinja za život ljudi i daje vlastite primjere. Objašnjava međuovisnost biljnoga i životinjskoga svijeta i čovjeka.		Promatra, bilježi i zaključuje o promjenama i odnosima u prirodi (izvanučionička nastava). Prepoznaje najpoznatije biljke i životinje u vodama

međusobnoj ovisnosti živih bića i prostora na primjerima iz svoga okoliša.	Objašnjava povezanost staništa i uvjeta u okolišu s promjenama u biljnome i životinjskome svijetu u zavičaju. Zaključuje o uzrocima i posljedicama u procesima u prirodi npr. truljenja, sušenja, gorenja, otapanja, miješanja i sl.	zavičaja te istražuje međuovisnost živih bića i voda kao staništa u zavičaju. Uspoređuje odnose i međuovisnosti živih bića (prehrambene odnose/hranidbeni lanac, suživot raka i moruzgve, oprašivanje i sl.).	
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Bilježi i uz pomoć predviđa promjene u prirodi i međuovisnost živih bića i staništa.	Bilježi, opisuje i predviđa promjene u prirodi i međuovisnost živih bića i staništa.	Analizira i predviđa promjene u prirodi i međuovisnost živih bića i staništa.	Zaključuje o uzrocima i posljedicama promjena u prirodi i međuovisnosti živih bića i staništa.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
PID OŠ B.3.3. Učenik se snalazi u promjenama i odnosima tijekom vremenskih ciklusa te analizira povezanost vremenskih ciklusa s događajima i važnim osobama u zavičaju.	Opisuje svoje prvo desetljeće i na vremenskoj crti ili lenti vremena prikazuje značajne događaje u svome životu. Uspoređuje prošlost i sadašnjost i predviđa promjene i odnose u budućnosti. Raspravlja o utjecaju događaja, osoba i promjena na sadašnji i budući život čovjeka. Prikazuje događaje, osobe i promjene u zavičaju tijekom prošlosti i sadašnjosti te ih predviđa u budućnosti služeći se kalendarom, vremenskom crtom, crtežom i sl., uz korištenje digitalnim interaktivnim uslugama (geografske karte, vremenska prognoza...), IKT-om, ovisno o uvjetima.		Učenik istražuje i prikazuje događaje iz vlastite prošlosti ili prošlosti svoje obitelji (godine rođenja članova obitelji). Uspoređuje na različitim primjerima prošlost, sadašnjost i budućnost (uloga životinja i biljaka u životu ljudi nekad i danas, mogućnosti prehrane i prehrambene navike predaka s prehranom danas i sl.). Učenik istražuje značajne osobe i događaje iz zavičaja u prošlosti te ih prikazuje (npr. Seljačka buna, Hvarska buna, Bitka kod Siska, „Đurđevački picoki“, prvi tramvaj u Osijeku, ban Josip Jelačić i dr.).
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Uz pomoć opisuje događaje, osobe i promjene tijekom desetljeća, stoljeća i tisućljeća i njihov utjecaj na sadašnjost.	Opisuje događaje, osobe i promjene tijekom desetljeća, stoljeća i tisućljeća i njihov utjecaj na sadašnjost.	Objašnjava događaje, osobe i promjene tijekom desetljeća, stoljeća i tisućljeća i njihov utjecaj na sadašnjost i budućnost.	Uspoređuje događaje, osobe i promjene tijekom desetljeća, stoljeća i tisućljeća i raspravlja o njihovom utjecaju na sadašnjost i budućnost.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
PID OŠ B.3.4. Učenik se snalazi u prostoru, tumači plan mjesta i kartu zavičaja, izrađuje plan	Snalazi se u zavičajnome prostoru prema glavnim i sporednim stranama svijeta. Čita i tumači plan mjesta prema tumaču znakova (legendi). Kreće se od točke A do točke B koristeći se planom.		Snalazi se u prostoru s pomoću različitih objekata, kompasa, Sunca, snijega na prisojnoj i osobnoj strani i sl. Čita geografsku kartu, pronalazi i pokazuje svoj zavičaj, prirodna obilježja zavičaja i

<p>neposrednoga okružja i zaključuje o povezanosti prostornih obilježja zavičaja i načina života ljudi.</p>	<p>Izrađuje/prikazuje plan neposrednoga okružja različitim načinima. Prepoznaje utjecaj promjene stajališta i vremenskih uvjeta na obzor. Čita geografsku kartu. Prepoznaje prostorna (reljefna) obilježja zavičaja koja uvjetuju način života ljudi.</p>	<p>mjesta u zavičaju te prometnu povezanost. Tumači plan mjesta te ga izrađuje/prikazuje različitim načinima: crtežom, plakatom, u pješčaniku, digitalno, maketama i sl. Povezuje prostorna obilježja zavičaja s načinom života, npr. izgled naselja, izgled ulice, materijale za gradnju, gospodarske djelatnosti/zanimanja određenoga područja, vrste prometa i prometnu povezanost.</p>	
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
<p>Uz pomoć se snalazi u zavičajnome okružju, čita plan mjesta i geografsku kartu, izrađuje plan neposrednoga okružja te opisuje međuodnos prostornih obilježja zavičaja i načina života.</p>	<p>Snalazi se u zavičajnome okružju, čita i opisuje plan mjesta, geografsku kartu i međuodnos prostornih obilježja zavičaja i načina života te izrađuje plan neposrednoga okružja.</p>	<p>Snalazi se u zavičajnome okružju, objašnjava plan mjesta, geografsku kartu i međuodnos prostornih obilježja zavičaja i načina života te izrađuje plan neposrednoga okružja.</p>	<p>Snalazi se u zavičajnome okružju, analizira plan mjesta, geografsku kartu i međuodnos prostornih obilježja zavičaja i načina života te izrađuje plan neposrednoga okružja.</p>
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
<p>PID OŠ C.3.1. Učenik raspravlja o ulozi, utjecaju i važnosti zavičajnoga okružja u razvoju identiteta te utjecaju pojedinca na očuvanje baštine.</p>	<p>Raspravlja o svojoj ulozi i povezanosti sa zavičajem prema događajima, interesima i vrijednostima. Raspravlja kako izgled zavičaja utječe na način života. Objašnjava prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost zavičaja koristeći se različitim izvorima. Uspoređuje društvo u zavičaju u prošlosti sa sadašnjim društvom, komentira sličnosti i različitosti. Navodi značajne osobe i događaje iz zavičaja i objašnjava njihov doprinos zavičaju i stavlja ih u povijesni slijed. Objašnjava i procjenjuje povezanost baštine s identitetom zavičaja te ulogu baštine na zavičaj. Imenuje i opisuje neku od zaštićenih biljnih i/ili životinjskih zavičajnih vrsta te predlaže načine njezina očuvanja. Navodi primjere i načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine zavičaja.</p>		<p>Navodi primjere utjecaja zavičajnih obilježja na način života. Posebnosti i prepoznatljivosti zavičaja: grb, zastava, suvenir, tradicija, običaji, događaji, prirodne ljepote, kulturno-povijesne znamenitosti, obilježavanje državnih praznika, blagdana, značajnih dana i događaja. Napomena: Mogući posjeti različitim ustanovama: muzejima, arhivima, knjižnicama i sl. zaštićenim područjima, botaničkim vrtovima, akvarijima, zoološkim vrtovima i sl., prema mogućnostima.</p>

RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Opisuje ulogu i utjecaj prirodnih i društvenih posebnosti zavičaja u razvoju identiteta te uočava utjecaj pojedinca na očuvanje baštine.	Povezuje ulogu i utjecaj prirodnih i društvenih posebnosti zavičaja s razvojem identiteta te daje primjer utjecaja pojedinca na očuvanje baštine.	Objašnjava ulogu i utjecaj prirodnih i društvenih posebnosti zavičaja u razvoju identiteta te utjecaj pojedinca na očuvanje baštine.	Raspravlja o ulozi i utjecaju prirodnih i društvenih posebnosti zavičaja u razvoju identiteta te utjecaju pojedinca na očuvanje baštine.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
PID OŠ C.3.2. Učenik raspravlja o utjecaju pravila, prava i dužnosti na pojedinca i zajednicu.	<p>Raspravlja o pravilima i dužnostima te posljedicama za njihovo nepoštivanje.</p> <p>Opisuje i raspravlja o pravilima u digitalnome okružju.</p> <p>Ispunjava dužnosti u razredu i školi.</p> <p>Istražuje odnose i ravnotežu između prava i dužnosti te uzroke i posljedice svojih postupaka u poštivanju prava drugih.</p> <p>Sudjeluje u različitim humanitarnim i ekološkim aktivnostima.</p> <p>Raspravlja o ljudskim pravima i pravima djece.</p> <p>Uvažava različitosti i razvija osjećaj tolerancije.</p> <p>Predlaže načine mirnoga rješavanja problema.</p>		Kako bi razvio odgovorno ponašanje, učenik sudjeluje u različitim aktivnostima (npr. razvrstavanje otpada, uzgoj neke od autohtonih biljnih vrsta u školskome dvorištu ili školskome vrtu, izrada poučne staze u okolici škole, uključivanje u čišćenje školskoga dvorišta).
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Uz pomoć navodi uzročno-posljedičnu povezanost pravila, prava i dužnosti.	Opisuje uzročno-posljedičnu povezanost pravila, prava i dužnosti.	Objašnjava uzročno-posljedičnu povezanost pravila, prava i dužnosti.	Raspravlja o uzročno-posljedičnoj povezanosti pravila, prava i dužnosti.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
PID OŠ C.3.3. Učenik povezuje prirodno i društveno okružje s gospodarstvom zavičaja.	<p>Objašnjava važnost različitih zanimanja i djelatnosti u zavičaju.</p> <p>Opisuje važnost rada i povezanost sa zaradom i zadovoljavanjem osnovnih životnih potreba.</p> <p>Navodi prednosti i nedostatke zavičajnoga okružja i povezuje ih s gospodarskim mogućnostima.</p> <p>Opisuje i predlaže načine gospodarskoga razvoja mjesta.</p> <p>Opisuje na primjerima poduzetnost i inovativnost.</p> <p>Razvija poduzetnički duh.</p> <p>Predlaže načine odgovornoga trošenja novca i načine štednje.</p>		Odgovara na pitanja: Na koji su način povezane djelatnosti ljudi s prirodnim i društvenim okružjem u mom zavičaju? Zašto su pojedine djelatnosti karakteristične za moj zavičaj, npr. poljoprivreda, stočarstvo, ribarstvo i šumarstvo, industrija, energetika, brodogradnja, građevinarstvo, proizvodno obrtništvo, trgovina, promet, ugostiteljstvo? Vidim li svoju ulogu u razvoju svoga mjesta/zavičaja?

	Predlaže načine poboljšanja kvalitete života u školskome okruženju.			
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA				
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA	
Prepoznaje povezanost zajednice i okoliša s gospodarstvom zavičaja te opisuje i navodi primjere svoga odnosa prema radu, važnost štednje i odgovornoga trošenja novca.	Prepoznaje povezanost zajednice i okoliša s gospodarstvom zavičaja, važnost poduzetnosti i inovativnosti te opisuje i navodi primjere odnosa prema radu, važnosti štednje i odgovornoga trošenja novca.	Uz pomoć povezuje zajednicu i okoliš s gospodarstvom zavičaja, opisuje važnost poduzetnosti, inovativnosti, objašnjava važnost štednje, odgovornoga trošenja novca te vrijednosti rada.	Povezuje zajednicu i okoliš s gospodarstvom zavičaja, opisuje važnost poduzetnosti i inovativnosti predlažući aktivnosti koje ih promiču te raspravlja o odgovornome trošenju novca i vrijednosti rada.	
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA			SADRŽAJ
PID OŠ D.3.1. Učenik opisuje različite primjere korištenja, prijenosa i pretvorbe energije na temelju vlastitih iskustava.	Prepoznaje načine korištenja energijom u svome okolišu. Navodi primjere prijenosa električne energije i topline. Opisuje načine kako se gubitci topline mogu bitno smanjiti. Opisuje pretvorbu energije iz jednoga oblika u drugi na primjeru. Otkriva kako pojedini izvori i oblici energije utječu na okoliš. Opisuje načine primjene energije u zavičaju. Povezuje prirodna obilježja zavičaja s mogućnostima upotrebe obnovljivih izvora energije.			Primjeri su pretvorbe energije iz jednoga oblika u drugi: energija iz hrane u toplinsku i energiju gibanja, energija Sunca, vjetra, vode u električnu energiju i sl. Načini na koje se gubitci topline mogu bitno smanjiti npr. prilagodba odijevanja, i sl. Ušteda ili racionalno korištenje energijom moguće je gašenjem svjetla, zatvaranjem vrata i prozora, pravilnim provjetranjem prostorije zimi (dovoljno često, no ne predugo kako se prostorija ne bi posve rashladila). Opisuje načine primjene i sl. Ušteda ili racionalno korištenje energijom moguće je gašenjem svjetla, zatvaranjem vrata i prozora, pravilnim provjetranjem prostorije zimi (dovoljno često, no ne predugo kako se prostorija ne bi posve rashladila). Opisuje načine primjene energije u zavičaju i raspravlja o dodatnim mogućnostima: vjetroelektrane, hidroelektrane, sunčani kolektori, more – valovi i sl. Učenici mogu zamišljati svijet npr. bez električne energije.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA				
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA	

Uz pomoć prepoznaje primjere korištenja, prijenosa i pretvorbe energije.	Uz pomoć opisuje i navodi primjere korištenja, prijenosa i pretvorbe energije.	Opisuje i navodi primjere korištenja, prijenosa i pretvorbe te uz pomoć prepoznaje i navodi primjere primjene energije u zavičaju.	Opisuje i navodi primjere korištenja, prijenosa i pretvorbe te opisuje načine primjene energije u zavičaju.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
PID OŠ A.B.C.D.3.1. Učenik uz usmjeravanje objašnjava rezultate vlastitih istraživanja prirode, prirodnih i/ ili društvenih pojava i/ili različitih izvora informacija.	Promatra i opisuje. Postavlja pitanja. Postavlja pretpostavke o očekivanim rezultatima. Planira istraživanje (na koji način doći do odgovora). Provodi jednostavna istraživanja i prikuplja podatke. Mjeri i očitava. Prikazuje i analizira podatke. Zaključuje. Provjerava i uočava pogreške. Uočava novi problem. Slijedi etape istraživačkog pristupa.		Ostvaruje se putem sadržaja svih ostalih koncepata.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Uz pomoć postavlja pitanja povezana s opaženim promjenama, koristi se opremom, mjeri, bilježi rezultate te ih predstavlja.	Uz pomoć postavlja pitanja povezana s opaženim promjenama, koristi se opremom, mjeri, bilježi i opisuje rezultate te ih predstavlja.	Uz usmjeravanje postavlja pitanja povezana s opaženim promjenama, koristi se opremom, mjeri, bilježi, objašnjava i predstavlja rezultate istraživanja prirode, prirodnih ili društvenih pojava i/ili različitih izvora informacija.	Uz usmjeravanje oblikuje pitanja, koristi se opremom, mjeri, bilježi, objašnjava i uspoređuje svoje rezultate istraživanja s drugima i na temelju toga procjenjuje vlastiti rad te predstavlja rezultate.

NASTAVNI PREDMET: TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA

Predmet Tjelesna i zdravstvena kultura sadrži četiri predmetna područja:

- A) Kineziološka teorijska i motorička znanja (OŠ TZK A; SŠ TZK G A)*
- B) Morfološka obilježja, motoričke i funkcionalne sposobnosti (OŠ TZK B; SŠ TZK GB)*
- C) Motorička postignuća (OŠ TZK C; SŠ TZK G C)*
- D) Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja (OŠ TZK D; SŠ TZK G D)*

Sadržaji praćenja i provjeravanja su:

- a) Motorička znanja*
- b) Motorička postignuća*
- c) Morfološke značajke, motoričke i funkcionalne sposobnosti*
- d) Aktivnost učenika i odgojni učinci.*

U Tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi elementi ocjenjivanja koji se neposredno kriterijski ocjenjuju su:

- a) Motorička znanja*
- b) Motorička postignuća*
- c) Aktivnost učenika i odgojni učinci.*

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Tjelesnu i zdravstvenu kulturu.

Kako je u nastavnom predmetu Tjelesna i zdravstvena kultura rezultat rada uvelike ovisi o fizičkim karakteristikama učenika, u praksi se pokazalo kako učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar te da je sve ispod te razine demotivirajuće za učenika.

Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste uvelike ovisi o osobnosti učenika te u tom predmetnom području učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

TZK – 3. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ TZK A.3.1. Usavršava prirodne načine gibanja.	Izvodi prilagođene prirodne načine gibanja temeljnih struktura.		Prirodni načini gibanja u skladu s razvojnim obilježjima učenika.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Uz učiteljevu pomoć (asistenciju ili neposrednu uputu) izvodi zadano motoričko kretanje.	Oponašajući s manjim odstupanjima od upute izvodi zadano motoričko kretanje.	Uz poticaj pravilno izvodi zadano motoričko kretanje.	Prepoznaje te samostalno i pravilno izvodi zadana motorička kretanja.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ TZK A.3.2. Igra i razlikuje elementarne igre prema složenosti.	Razlikuje vrste elementarnih igara prema složenosti.		Elementarne igre.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA

Igra elementarne igre pri čemu nesigurno koristi pomagala i rekvizite te samo neke od njih imenuje.	Igra elementarne igre pri čemu pomagala i rekvizite koristi uz neznatna odstupanja u izvedbi te većinu njih imenuje.	Igra elementarne igre u kojima se pravilno koristi pomagala i rekvizitima koje imenuje te uz učiteljevu pomoć uočava kriterije složenosti igara u kojima sudjeluje.	Skladno povezuje elemente elementarne igre pri čemu se spretno koristi pomagala i rekvizitima koje predlaže za korištenje u igri uz učiteljevu podršku prema zadanom kriteriju složenosti igre.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ TZK A.3.3. Izvodi ritmičke i plesne strukture.	Prepoznaje i izvodi ritmičke i plesne strukture.		– narodni plesovi zavičajnog područja, dječji plesovi, ritmičke strukture.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Prepoznaje ritmičke i plesne strukture te ih izvodi oponašajući uz učiteljev poticaj i praćenje.	Izvodi ritmičke i plesne strukture na temelju pamćenja s manjim odstupanjima od uputa.	Izvodi ritmičke i plesne strukture povezujući naučene elemente u cjelinu.	Izvodi ritmičke i plesne strukture skladno povezujući elemente u cjelinu.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ TZK B.3.1. Sudjeluje u provjeravanju morfoloških obilježja, motoričkih i funkcionalnih sposobnosti te procjeni pravilnoga tjelesnog držanja	Prepoznaje morfološke značajke, motoričke i funkcionalne sposobnosti te važnost pravilnoga tjelesnog držanja		– provjeravanje morfoloških obilježja, motoričkih i funkcionalnih sposobnosti učenika te procjene pravilnoga tjelesnog držanja u skladu s razvojnim obilježjima učenika.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
/	/	/	/
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ TZK C.3.1. Prati osobna motorička postignuća.	Prati i uspoređuje osobna postignuća u svladanim obrazovnim sadržajima.		Motorički zadaci s ciljem praćenja motoričkih postignuća.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			

DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
/	/	/	/
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ TZK D.3.1. Koristi osnovne kineziološke aktivnosti na otvorenim vježbalištima.	Sudjeluje u tjelesnim aktivnostima na otvorenom ovisno o posebnostima zavičaja.		Tjelesna aktivnost u prirodi: – pješačke ture, orijentacijsko hodanje i trčanje, trčanje, tradicijske igre, aktivnosti u vodi, igre na snijegu...
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Uz učiteljevu pomoć prepoznaje mogućnosti motoričke aktivnosti u prirodi, vježba oponašajući aktivnosti i uz poticaj slijedi upute.	Uz učiteljevo praćenje pokazuje poznate motoričke aktivnosti u prirodi.	Objašnjava mogućnosti motoričkih aktivnosti u prirodi i u njima sudjeluje.	Uz učiteljevu podršku predlaže motoričke aktivnosti u prirodi, ovisno o posebnostima zavičaja u kojoj se škola nalazi, te aktivno sudjeluje i motivira ostale na uključivanje.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ TZK D.3.2. Izvodi raznovrsne vježbe u svrhu poboljšanja sustava za kretanje.	Usavršava jednostavne vježbe za poboljšanje sustava za kretanje.		Jednostavne vježbe za poboljšanje sustava za kretanje.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
Oponašajući ponavlja jednostavne vježbe za poboljšanje sustava za kretanje uz učiteljev poticaj i praćenje.	Razlikuje vježbe za poboljšanje sustava za kretanje te ih izvodi s manjim odstupanjima od uputa.	Prema uputama izvodi vježbe za poboljšanje sustava za kretanje.	Uz učiteljevu pomoć pokazuje i objašnjava vježbe za poboljšanje sustava za kretanje.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ TZK D.3.3. Surađuje sa suigračima i poštuje pravila igre.	Surađuje tijekom igre i prihvaća pravila igre.		Elementarne igre.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA

Suraduje sa suigračima, poznaje pravila igre i slijedi ih uz učiteljev poticaj i praćenje.	Suraduje u igri, sudjeluje pri donošenju pravila igre i slijedi ih.	Aktivno suraduje sa svim suigračima u igri i oblikovanju pravila te upućuje članove ekipe na to kako da ih slijede.	Suraduje sa suigračima te sudjeluje pri donošenju pravila igre i stvaranju obrazaca ponašanja prilikom rješavanja nesuglasica nastalih u igri.
--	---	---	--